

Plagiarism Checking Report

Created on 2025-09-04 13:51:06 at 13:51 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
4425360	Sep 4, 2025 at 13:09 PM	suphattharachai.sis@mcu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	การอนุรักษ์และเพาะพันธุ์ทะเลเชิงพุทธบูรณาการในอำเภอเมืองระยอง.pdf	Completed	7.67 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	Participatory Action Research for Pattern Development of Restoration and Conservation in Fisheries Resou	Tongnunuzi, Sampan	ASEAN Journal of Scientific and Technological Reports	1.10 %
2	http://eto.ku.ac.th/neweto/e-book/fish/pootale.pdf	eto.ku.ac.th	eto.ku.ac.th_nutch	0.92 %
3	Analysis of Merchant Qualifications in the Dutiyapāṇika Sutta	หาญกล้า, พิทักษ์	Bodhisastra Review Journal	0.67 %
4	Participatory Action Research for the Conservation of Sustainable Karen Culture: a Case Study of the Karen Ethnic Group in Ratchaburi Province	กาญจนสุพรรณ, จิราภรณ์	วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	0.62 %
5	The Participative Management	Wonhsuwan, Niwes	วารสารมหาจุฬาริชาการ	0.59 %
6	Environmental Issues of integrating with the Cultivation 4	อินทรีเกิด, จันทวรรณ	มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์	0.47 %
7	EFFECTIVENESS MODEL DEVELOPMENT OF BUDDHIST METHOD ADMINISTRATION OF AGRICULTURAL COMMUNITY LEARNING CENTER	Sisabai, Suphattharachai	วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ	0.24 %
8	THE CONCEPT OF PUBLIC PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT	ยอดสุรางค์, สุพัตรา	วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	0.22 %
9	กระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน: บทเรียนจากพื้นที่ต้นแบบ	lamainil, siwaporn	วารสารพลวัตกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา	0.20 %
10	A form of public participation in promoting a strong community.	ธนศิลป์พิชิต, สุนทร	Journal of Phakdi Chumpol Review	0.13 %

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
สารบัญเรื่องหน้าบทคัดย่อภาษาไทยกบทคัดย่อภาษาอังกฤษคติดิกรร ประกาศสารบัญจสารบัญญัติารางขสารบัญแผนภาพญบท ที่๑บทนำ๑๑ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา๑๑คำถามการ วิจัย๓๑วัตถุประสงค์การวิจัย๓๔ขอบเขตการวิจัย๓๕นิยามศัพท์เฉพาะ ที่ใช้ในการวิจัย๔๖ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย๒๒แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๗๑แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอนุรักษ์และ เพาะพันธุ์ปูทะเล๒๒	กิตติกรรมประกาศวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจากดร ไพรัชสุแสนสุขตรบรรเจตพรรัตนพันธ์อาจารย์วิญญาพัฒน์พงศ์ครณนาพร คมสันและดรอรุณีสำเภาทองซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มากโอกาสนี้ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารคณะครูและผู้เกี่ยวข้องของ โรงเรียนวัดเทพประทานที่ให้ ความกรุณาและความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณนางกาญญาณ์ฐิษฐ์จิตต์นางสาววรรณณัฐสินธุ์นางสาวสุวิษาปิ่น แก้วและนางเมตตาสุวรรณศรีที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือใน ระหว่างการศึกษาวิจัยในครั้งนี้และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ น้องสาวสามีและบุตรชายที่ให้กำลังใจส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีตลอดมาศิริรัตน์คำพัฒนาสารบัญหน้าบทคัดย่อ ภาษาไทยขบทคัดย่อภาษาอังกฤษงคติดิกรรมประกาศขสารบัญขสารบัญ ตารางขสารบัญภาพขบทที่๑บทนำ๑๑ความเป็นมาและความสำคัญของ ปัญหา๑๑วัตถุประสงค์ของการวิจัย๔ความสำคัญของการวิจัย๔ขอบเขตของ การวิจัย๕นิยามศัพท์เฉพาะ๖๒เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๗แนวคิดที่ เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร๘หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช๒๕๔๑๐หลักสูตรสถานศึกษา๑๙กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ๒๒๒การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม๓๐การวิจัยเชิง คุณภาพ๓๔งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๓๖กรอบแนวคิด
ผลและข้อเสนอแนะ๑๐๙๕สรุปผลการวิจัย๑๐๙๕๒อภิปราย ผล๑๑๗๕๓ข้อเสนอแนะ๑๒๒บรรณานุกรม๑๓๐ภาคผนวก๑๓๗ภาคผนวก กหนังสือรับรองการวิจัยในมนุษย์๑๓๘ภาคผนวกขแบบสัมภาษณ์๑๔๐ภาค ผนวกคหนังสือนำ๑๔๖ภาคผนวกงภาพประกอบ๑๕๙ภาคผนวกจการนำผล งานวิจัยไปใช้ประโยชน์๑๖๙ภาคผนวกฉบทความวิจัย๑๗๑ภาคผนวกซ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ๑๗๓ภาคผนวกซสรุปรายละเอียดต้นแบบ ผลิตภัณฑ์๑๗๘ประวัติผู้วิจัย๑๘๓	ด้านเนื้อความ 144 ประโยคขาดเหตุผล 144 ประโยคผิดเงื่อนไข 147 ประโยคสื่อความไม่ชัดเจน 149 ข้อบกพร่องด้านการใช้คำในประโยคความ รวม 154 การใช้คำผิดระดับ 154 การใช้คำผิดความหมาย 155 การใช้คำ ฟุ่มเฟือย 156 บทที่ 4 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 158 สรุปผลการ วิจัย 158 อภิปรายผล 160 ข้อเสนอแนะ 166 บรรณานุกรม 168 ภาคผนวก 171 ภาคผนวก ก 173 ภาคผนวก ข 189 ภาคผนวก ค 198 ภาคผนวก ง 202 ภาคผนวก จ 205 ภาคผนวก ฉ 208 ภาคผนวก ซ 211 ภาคผนวก ซ 213 ประวัติผู้เขียน 225
เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่พบปูทะเลเป็นจำนวนมากเพราะมีพื้นที่ที่เป็นชายฝั่ง ทะเลอ่าวไทยและมีป่าชายเลนขนาดใหญ่แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การ เสื่อมโทรมทางธรรมชาติอีกทั้งการเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้ความ ต้องการอาหารในการดำรงชีวิตมากขึ้นจึงมีการพัฒนาเครื่องมือให้ชาว ประมงใช้จับปูทะเลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นทดต่อการกัดกร่อนของน้ำทะเล รวมถึงการพัฒนาเทคนิคและวิธีการจับสัตว์น้ำให้มีปริมาณมากขึ้นเช่นจับปู ทะเลในป่าโกงกางในตอนกลางวันซึ่ง	มีแนวโน้มที่จะลดลงและมีจำนวนลดน้อยลงทุกปี 56 จากการเพิ่มขึ้นของ ประชากรในประเทศและการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆซึ่งผลกระทบต่อด้าน การประมงเพราะเมื่อประชากรเพิ่มขึ้นความต้องการอาหารในการดำรงชีวิต ก็มีความต้องการมากขึ้นจึงมีการพัฒนาเครื่องมือให้ชาวประมงที่ใช้จับปู ทะเลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเช่นลอบพับแบบไขว้ไม่เป็นวัสดุถูกพัฒนาเป็น เหล็กที่ทนต่อการกัดกร่อนน้ำทะเลได้ดีกว่าและยืดระยะเวลาการใช้งานได้นานขึ้นและได้มีการพัฒนาเทคนิคและวิธีการจับสัตว์น้ำให้มีปริมาณมากขึ้น เช่นจับปูทะเลในป่าโกงกางในตอนกลางวันซึ่งเมื่อก่อนจะจับเฉาพะเวลา กลางคืนและอยู่ในบริเวณนอกชายฝั่งของป่าโกงกางเท่านั้นเพื่อให้เพียง พอต่อความต้องการอย่างไรก็ตามความรับผิดชอบในการทำประมงยังขาด ความเอาใจใส่ต่อระบบนิเวศที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำเช่นชุดร่อน น้ำใหญ่เข้ามาช่วงน้ำขึ้นและชุดในป่าชายเลนทำให้ระบบนิเวศเสียหยาการ เสื่อมลงของระบบนิเวศนั้นก็ส่งผลโดยตรงต่อการลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ ด้วยดังนั้นการศึกษาการจัดการทรัพยากรปูทะเลแบบมีส่วนร่วมจึงมีความ สำคัญอย่างมากเพื่อพัฒนาให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนดังนี้ วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยนี้คือเพื่หารูปแบบการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ ทรัพยากรปูทะเลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถมา ประยุกต์ใช้ในอนาคตและเกิดการใช้อย่างยั่งยืนต่อชุมชนประมง พื้นบ้านในเขตอำเภอชลึงจังหวัดจันทบุรีวารสารมหาวิทยาลัยทักษิณปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2560 Thaksinj Vol20 1 JanuaryJune 2017 20 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนฯสัมพันธ์ของหนู นุ้ยและคณะอุปกรณ์และวิธีดำเนินการ

๒ผู้นำในระดับชุมชนมีความสำคัญต่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์ปะการังเป็นอย่างมากเพราะจะสามารถนำพาชุมชนของตนไปสู่เป้าหมายได้ซึ่งองค์ประกอบของผู้นำชุมชนมีลักษณะไม่แตกต่างจากผู้นำทั่วไปเพียงแต่มีความเป็นผู้นำในระดับชุมชนนั้นจะต้องมีความเป็นกันเองกับชาวบ้านมีความใกล้ชิดและเป็นระบบเครือญาติโดยสรุปคือผู้นำชุมชนต้องมีความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่ต้องการนำชุมชนเป็นอย่างดีมีคุณธรรมมีความ

สามขอบข่ายนั้นคือกฎเกณฑ์ในการเอาชนะความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของคนในองค์การองค์ประกอบของผู้นำและผู้นำชุมชนผู้นำในระดับชุมชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนเป็นอย่างมากเพราะสามารถนำพาชุมชนของตนไปสู่การพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับการเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาคและระดับประเทศซึ่งองค์ประกอบของผู้นำชุมชนมีลักษณะที่ไม่ต่างจากลักษณะของผู้นำทั่วไปเพียงแต่ความเป็นผู้นำในระดับ 530 วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจรปีที่ 6 ฉบับพิเศษชุมชนนั้นจะมีความเป็นกันเองกับชาวบ้านมีความใกล้ชิดและเป็นระบบเครือญาติซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ 1 มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นอย่างดี 2 มีคุณธรรมเช่นความโอบอ้อมอารีเป็นที่ยอมรับได้ในชุมชน 3 มีความมุ่งมั่นในการทำงาน 4 สามารถประสานต่อเรื่องต่างๆได้ 5 มีฐานะค่อนข้างมั่นคง 6 มีความเป็นกันเองสูงหรือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีประเภทของผู้นำชุมชนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1 ผู้นำที่เป็นทางการเช่นข้าราชการครู ตำรวจคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านกำนันสารวัตรกำนันผู้ใหญ่บ้านผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอบตฯลฯซึ่งได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ 2 ผู้นำที่ไม่เป็นทางการเช่นพระภิกษุสงฆ์ปราชญ์ชาวบ้านผู้มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆข้าราชการบำนาญหรือผู้มีฐานะทางการเงินดีผู้นำคนหนึ่งๆสามารถจัดอยู่ในหลายประเภทโดยมีลักษณะของการผสมผสานอยู่ในบุคคลคนเดียวก็ได้ซึ่งสามารถจัดประเภทของผู้นำได้ดังต่อไปนี้ 1 ผู้นำทางความคิดจะเป็นผู้นำที่นำเสนอความคิด

เป็นกิจกรรมหรืออาชีพที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายและเป็นกิจกรรมหรืออาชีพที่มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์มากที่สุดโดยส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด๒๑๒ความหมายของการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์ปะการังการอนุรักษ์หมายถึงการรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดให้เป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นมากที่สุดและให้สามารถมีการใช้ทรัพยากรนั้นอย่างยาวนานที่สุดโดยต้องให้มีการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุดและต้องกระจายการ

จากทรัพยากรชายฝั่งทะเลในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพอย่างประหยัดรู้คุณค่าลดจนการกระทำกิจกรรมหรือร่วมกระทำกิจกรรมต่างๆในการป้องกันความเสื่อมโทรมการบำรุงรักษาและการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ 21 22 การอนุรักษ์ 221 ความหมายของการอนุรักษ์อำนาจเจริญศิลป์ 2528 14 กล่าวว่าการอนุรักษ์คือการสงวนรักษาหมายถึงการใช้การระวังรักษาทรัพยากรด้วยวิธีฉลาดและให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเกษมจันทร์แก้ว 2530 99100 กล่าวว่าการอนุรักษ์หมายถึงการเก็บรักษา สงวนซ่อมแซมปรับปรุงและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อจะได้เอื้ออำนวยให้คุณภาพสูงในการสนองความเป็นอยู่ของมนุษย์ตลอดไปหรืออีกความหมายก็คือการใช้ตามความต้องการและประหยัดไว้ใช้เพื่อในอนาคต Using of immediate needs and saving for future use วิชัยเทียนน้อย 2533 17 กล่าวว่าการอนุรักษ์หมายถึงการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์และยืดอายุการใช้งานให้นานที่สุดดังนั้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจึงต้องกระทำด้วยความฉลาดแต่มีได้หมายความว่าถ้าเก็บรักษาสิ่งเหล่านั้นโดยมิได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์นี้วัดเรื่องแก้ว 2537 45 กล่าวว่าการอนุรักษ์หมายถึงการรู้จักนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดให้เป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นมากที่สุดสูญเสียน้อยที่สุดใช้ได้นานและต้องกระจายการใช้ประโยชน์ให้ทั่วถึงกันโดยถูกต้องตามกาลเทศะด้วยจากคำจำกัดความของคำว่าอนุรักษ์ข้างต้นพอสรุปได้ว่าการอนุรักษ์คือการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อมนุษย์และพยายามที่จะใช้ทรัพยากรนั้นให้มีอายุยืนยาวที่สุดโดยมีการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่า

๑๐ทั้งนี้ปูทะเลมีชื่อสามัญที่แตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่นเช่นปูทะเลปู
ดาปูขาวปูทองเหลืองปูทองโหลงเป็นต้นโดยมีลักษณะภายนอกและ
พฤติกรรมบางอย่างที่สังเกตได้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนคือสีลำตัว
โดยปูดาจะมีสีเข้มค่อนข้างคล้ำมีนิสัยดุร้ายกว่าปูขาวซึ่งลักษณะที่แตกต่าง
กันนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของแหล่งที่อยู่อาศัยมีความแตกต่าง
กันซึ่งปูทะเลที่พบในประเทศไทยจัดอยู่ในชนิด Scylla

serrata ทั้งนี้ปูทะเลพบกระจายอยู่ทั่วไปในแหล่งน้ำกร่อยป่าชายเลนและ
ปากแม่น้ำที่มีน้ำทะเลท่วมถึงโดยชดรู้อยู่ตามไทรรากไม้หรือเนินดินบริเวณ
ชายฝั่งทะเลทั้งฝั่งอ่าวไทยและอันดามันโดยเฉพาะที่ชุมชนในบริเวณที่เป็น
หาดโคลนหรือเลนที่มีป่าสมและโกงกางทั้งอ่าวไทยฝั่งตะวันออกได้แก่
จังหวัดจันทบุรีระยองตราดชลบุรีบริเวณอ่าวไทยตอนในและอ่าวไทยฝั่ง
ตะวันตกและฝั่งอันดามัน๑๐โดยปูทะเลที่พบในบ่าน้ำไทยมีชนิดคือ

ปูพรกปูที่เนื้อยังไม่แน่นมีปริมาณน้ำอยู่ในเนื้อมากและปูเปศเมียที่มีไข
อ่อนมาขุนเลี้ยงเป็นระยะเวลาประมาณ๒๐๓๐วันก็จะได้ปูเนื้อแน่นและปูไข
แก่ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้๑๑การ
เลือกทำเลหลักการพิจารณาเลือกทำเลขุ่นปูทะเลประกอบด้วยต้องเป็น
พื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำกร่อยความเค็ม๑๐๓๐ ppt เป็นบริเวณที่ได้รับ
อิทธิพลจากการขึ้นลงของน้ำทะเลโดยที่น้ำทะเลไม่ท่วม

ท้องถิ่นเช่นปูทะเลปูดาปูขาวปูทองเหลืองปูทองโหลงปูทองแดงเป็นต้นและ
ถึงแม้ว่าจะมีลักษณะภายนอกและพฤติกรรมบางอย่างที่สังเกตพบว่าแตกต่าง
ต่างกันเช่นปูขาวและปูดา นั้นมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือสีลำตัวโดยที่
ปูดาจะมีสีเข้มค่อนข้างคล้ำมีนิสัยดุร้ายกว่าปูขาวซึ่งมีสีเขียวกว่ามาจางๆและ
ดุร้ายน้อยกว่าอย่างไรก็ตามลักษณะที่แตกต่างกันดังกล่าวนี้ อาจจะเนื่อง
มาจากอาศัยที่แตกต่างกันและเนื่องจากยังไม่มีการศึกษาปูทะเล 3 ข้อมุลทาง
วิชาการที่สนับสนุนว่าลักษณะที่แตกต่างกันดังกล่าวนี้แสดงชนิด Species
ที่แตกต่างกันดังนั้นปูทะเลที่พบในประเทศไทยจัดอยู่ในชนิด Scylla
serrata Forskal ปูทะเลพบกระจายอยู่ทั่วไปในแหล่งน้ำกร่อยป่าชายเลน
และปากแม่น้ำที่มีน้ำทะเลท่วมถึงโดยชดรู้อยู่ตามไทรรากไม้หรือเนินดิน
บริเวณชายฝั่งทะเลทั้งฝั่งอ่าวไทยและอันดามันภาพที่ 2 โดยเฉพาะที่
ชุมชนในบริเวณที่เป็นหาดโคลนหรือเลนที่มีป่าสมและโกงกางตั้งแต่อ่าว
ไทยฝั่งตะวันออกอันได้แก่จังหวัดจันทบุรีระยองตราดชลบุรีบริเวณอ่าวไทย
ตอนในได้แก่สมุทรปราการสมุทรสาครสมุทรสงครามและอ่าวไทยฝั่งตะวัน
ตกมีชุมชนที่จังหวัดชุมพรประจวบคีรีขันธ์สุราษฎร์ธานีนครศรีธรรมราช
สงขลาตรังส่วนที่ฝั่งอันดามันมีชุมชนที่จังหวัดระนองกระบี่พังงาและสตูล
เป็นต้น 3 วงจรชีวิตของปูทะเลปูทะเลเป็นสัตว์น้ำกร่อยประเภทหนึ่งที่มีการ
อพยพย้ายถิ่นเพื่อการแพร่พันธุ์โดยปูเพศเมียจะอพยพจากแหล่งหากินใน
บริเวณเขตน้ำกร่อยออกไปวางไข่ในทะเลซึ่งจากการอพยพนี้จะขึ้นภายหลัง

ปูขาวปูทองเหลืองปูทองโหลงปูทองแดงเป็นต้นและถึงแม้ว่าจะมีลักษณะ
ภายนอกและพฤติกรรมบางอย่างที่สังเกตพบว่าแตกต่างกันเช่นปูขาวและ
ปูดา นั้นมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือสีลำตัวโดยที่ปูดาจะมีสีเข้มค่อนข้าง
คล้ำมีนิสัยดุร้ายกว่าปูขาวซึ่งมีสีเขียวกว่ามาจางๆและดุร้ายน้อยกว่าอย่างไร
ก็ตามลักษณะที่แตกต่างกันดังกล่าวนี้ อาจจะเนื่องมาจากอาศัยที่แตกต่างกัน
และเนื่องจากยังไม่มีการศึกษาปูทะเล 3 ข้อมุลทางวิชาการที่สนับสนุนว่า
ลักษณะที่แตกต่างกันดังกล่าวนี้แสดงชนิด Species ที่แตกต่างกันดังนั้น
ปูทะเลที่พบในประเทศไทยจัดอยู่ในชนิด Scylla serrata Forskal ปูทะเล
พบกระจายอยู่ทั่วไปในแหล่งน้ำกร่อยป่าชายเลนและปากแม่น้ำที่มีน้ำทะเล
ท่วมถึงโดยชดรู้อยู่ตามไทรรากไม้หรือเนินดินบริเวณชายฝั่งทะเลทั้งฝั่งอ่าว
ไทยและอันดามันภาพที่ 2 โดยเฉพาะที่ชุมชนในบริเวณที่เป็นหาดโคลน
หรือเลนที่มีป่าสมและโกงกางตั้งแต่อ่าวไทยฝั่งตะวันออกอันได้แก่จังหวัด
จันทบุรีระยองตราดชลบุรีบริเวณอ่าวไทยตอนในได้แก่สมุทรปราการ
สมุทรสาครสมุทรสงครามและอ่าวไทยฝั่งตะวันตกมีชุมชนที่จังหวัดชุมพร
ประจวบคีรีขันธ์สุราษฎร์ธานีนครศรีธรรมราชสงขลาตรังส่วนที่ฝั่งอันดามันมี
ชุมชนที่จังหวัดระนองกระบี่พังงาและสตูลเป็นต้น 3 วงจรชีวิตของปูทะเล
ปูทะเลเป็นสัตว์น้ำกร่อยประเภทหนึ่งที่มีการอพยพย้ายถิ่นเพื่อการแพร่พันธุ์
โดยปูเพศเมียจะอพยพจากแหล่งหากินในบริเวณเขตน้ำกร่อยออกไป
วางไข่ในทะเลซึ่งจากการอพยพนี้จะขึ้นภายหลังจากที่ได้ผ่านการจับ
คู่ผสมพันธุ์

ฟาร์มเลี้ยงปูทะเลเพิ่งเริ่มทำกันอย่างจริงจังมาเมื่อไม่นานนี้ทั้งนี้เนื่องจาก
ตลาดภายนอกมีความต้องการปูทะเลสูงขึ้นทำให้ผู้ขายได้ราคาดีและหาก
ใครให้แก่ผู้เลี้ยงได้ไม่แพ้การเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นการเลี้ยงปูทะเลวิธีการเลี้ยงปู
ทะเลที่นิยมทำกันมีอยู่ 2 วิธีได้แก่ 1 เลี้ยงโดยวิธีขุ่นหรือการขุ่นปู
ทะเลหมายถึงการนำปูที่มีขนาดตั้งแต่ 14 ตัวกขและที่ยังเป็นปูพรกปูที่
เนื้อไม่แน่นยังมีปริมาณน้ำอยู่ในเนื้อมากและปูเปศเมียที่มีไขอ่อนมาขุน
เลี้ยงเป็นระยะเวลาประมาณ 2030 วันก็จะได้ปูเนื้อแน่นและปูไขแก่ซึ่งเป็น
ที่ต้องการบริโภคตลาดโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้๑๒การเลือกทำเล
หลักในการพิจารณาเลือกทำเลขุ่นปูทะเลมีดังนี้ 1 อยู่ใกล้แหล่งน้ำ
กร่อยความเค็ม 1030 ppt 2 เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลจากการขึ้นลงของ
น้ำทะเลโดยที่น้ำไม่ท่วมบ่อยขณะเมื่อน้ำทะเลมีระดับสูงสุดและสามารถระ
บายน้ำได้แห้งเมื่อน้ำลงต่ำสุด 3 มีระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการและ
การคมนาคมสะดวก 4 สภาพดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย
สามารถเก็บกักน้ำได้ดี 5 เป็นแหล่งที่สามารถจัดหาพันธุ์ปูทะเลได้สะดวก 6
เป็นบริเวณที่ปลอดภัยจากมิถจาชีพและมลภาวะจากการสร้างบ่อที่นิยม
เลี้ยงปูทะเลโดยทั่วไปเป็นบ่อดินซึ่งมีหลักการสร้างบ่อดังนี้ 1 ควรมีพื้นที่
ประมาณ 200600 ตารางเมตร 2 ขุดร่องรอบบ่อลึกประมาณ 80 เซนติเมตร
กว้างประมาณ 1 เมตรเพื่อความสะดวกในการจับปูความลึกของบ่อประมาณ
1518 เมตร 3 ประตูนํามีประตูเดียวท่าเหมือนประตูน้ำกึ่งภาพที่ 4

บ่อขณะเมื่อน้ำทะเลมีระดับสูงสุดและสามารถระบายน้ำได้แห่งเมื่อน้ำลงต่ำสุดมีระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการและการคมนาคมสะดวกสภาพดินเป็นดินเหนียวดินเหนียวเก็บกักน้ำได้ดีเป็นแหล่งที่สามารถจัดหาพันธุ์ปูทะเลได้สะดวกและเป็นบริเวณที่ปลอดภัยจากมีจาชีฟและมลภาวะ๑๒การสร้างบ่อบ่อที่นิยมเลี้ยงปูทะเลโดยทั่วไปเป็นบ่อดินโดยมีหลักการสร้างบ่อคือควรมีพื้นที่ประมาณ๒๐๐๖๐๐ตารางเมตรขุดร่องรอบบ่อลึกประมาณ๘๐เซนติเมตรกว้างประมาณ

ขวนวิธีขุดหรือการขุดปูทะเลหมายถึงการนำปูที่มีขนาดตั้งแต่ 14 ตัวกก ขณะที่ยังเป็นปูโพกปูที่เนื้อไม่แน่นยังมีปริมาณน้ำอยู่ในเนื้อมากและปูเพศเมียที่มีไข่อ่อนมาขุนเลี้ยงเป็นระยะเวลาประมาณ 2030 วันก็จะได้ปูเนื้อแน่นและปูไข่แก่ซึ่งเป็นที่ต้องการบริโภคตลาดโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้การเลือกทำเลหลักในการพิจารณาการเลือกทำเลขุดปูทะเลมีดังนี้ 1 อยู่ใกล้แหล่งน้ำกร่อยความเค็ม 1030 ppt 2 เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลจากการขึ้นลงของน้ำทะเลโดยที่น้ำไม่ท่วมบ่อขณะเมื่อน้ำทะเลมีระดับสูงสุดและสามารถระบายน้ำได้แห่งเมื่อน้ำลงต่ำสุด 3 มีระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการและการคมนาคมสะดวก 4 สภาพดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายสามารถเก็บกักน้ำได้ดี 5 เป็นแหล่งที่สามารถจัดหาพันธุ์ปูทะเลได้สะดวก 6 เป็นบริเวณที่ปลอดภัยจากมีจาชีฟและมลภาวะขการสร้างบ่อบ่อที่นิยมเลี้ยงปูทะเลโดยทั่วไปเป็นบ่อดินซึ่งมีหลักการสร้างบ่อ ดังนี้ 1 ควรมีพื้นที่ประมาณ 200600 ตารางเมตร 2 ขุดร่องรอบบ่อลึกประมาณ 80 เซนติเมตรกว้างประมาณ 1 เมตรเพื่อความสะดวกในการจับปู ความลึกของบ่อประมาณ 1518 เมตร 3 ประตุน้ำมีประตูเดียวท่าเหมือนประตูนาทุ่งภาพที่ 4 หรือฝั่งท่อเอสลอนเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10 นิ้ว ท่อเดียวโดยใช้ฝาเปิดปิดก็ได้ซึ่งใช้เป็นทางระบายน้ำเข้าออกทางเดียวกัน 4 บริเวณคันบ่อและประตูน้ำใช้ไม้ไผ่ผ่าซีกอวนมุ้งเขียวหรือแผ่นกระเบื้อง ปักกันโดยรอบเพื่อป้องกันการหลบหนีของปูโดยสูงจากขอบบ่อและประตูประมาณ 05 เมตรภาพที่ 5 5 ใช้ตระแกรงไม้ไผ่ขนาดกว้างของซีกไม้ 115 นิ้ว

๑๕โดยใช้ฝาเปิดปิดก็ได้ซึ่งใช้เป็นทางระบายน้ำเข้าออกทางเดียวกันบริเวณคันบ่อและประตูน้ำใช้ไม้ไผ่ผ่าซีกอวนมุ้งเขียวหรือแผ่นกระเบื้องปักกันโดยรอบเพื่อป้องกันการหลบหนีโดยสูงจากขอบบ่อและประตูประมาณ๐๕เมตร ใช้ตระแกรงไม้ไผ่ขนาดกว้างของซีกไม้ประมาณ๑๕นิ้วห่างกันไม่เกิน๕ซี่ละ๑เซนติเมตรกันตรงประตูระบายน้ำ๑๓การเตรียมบ่อและการจัดการบ่อ ประกอบด้วยถ้าเป็นบ่อใหม่ควรทำความสะอาดบริเวณรอบบ่อกำจัดวัชพืชลอกเลนกัน

มุ้งเขียวหรือแผ่นกระเบื้องปักกันโดยรอบเพื่อป้องกันการหลบหนีของปูโดยสูงจากขอบบ่อและประตูประมาณ 05 เมตรภาพที่ 5 5 ใช้ตระแกรงไม้ไผ่ขนาดกว้างของซีกไม้ 115 นิ้วห่างกันไม่เกิน๕ซี่ละ 1 เซนติเมตรกันตรงประตูระบายน้ำภาพที่ 6 การเตรียมบ่อและการจัดการบ่อ 1 ถ้าเป็นบ่อใหม่ควรทำความสะอาดบริเวณรอบบ่อกำจัดวัชพืชลอกเลนกันบ่อถมรอยร้าวตามคันบ่อแล้วโรยปูนขาวในบริเวณประมาณ 60 กก/ไร่ให้ทั่วพื้นเพื่อฆ่าเชื้อโรค 2 กักเก็บน้ำในบ่อลึกประมาณ 1 เมตรการเลี้ยงปูทะเล 7 3 ถ่ายเปลี่ยนน้ำทุกวันที่สามารถกระทำได้ในปริมาณ 3 4 หรือแห่งบ่อการรวบรวมพันธุ์ผู้เลี้ยงจะซื้อพันธุ์จากพ่อค้าสัตว์ซึ่งรับซื้อปูมาจากชาวประมงโดยที่ปูเหล่านี้ถูกชาวประมงจับมาด้วยเครื่องมือหลายชนิดเช่นอวนลอยปูแร้วปูลอบปูหน่วงปูตะขอเกี่ยวปูโดยที่ปูโพกจะมีขนาดประมาณ 14 ตัวกกและปูไข่อ่อนมีขนาดประมาณ 13 ตัวกกซึ่งในการพิจารณาเลือกปูนั้นควรจะเป็นปูที่มีระยะยาค์สมบูรณ์อย่างน้อยมีก้าม 1 ก้ามเนื่องจากปูที่ไม่มีก้ามถึงแม้จะมีไข่แต่ก็มีราคาต่ำการปล่อยและการจัดการด้านอาหารการปล่อยปูลงขุ่นในบ่อโดยทั่วไปนิยมปล่อยปูด้วยอัตราความหนาแน่นประมาณ 23 ตัวตม/โดยก่อนที่ จะปล่อยปูลงในบ่อเลี้ยงจะใช้น้ำในบ่อรดตัวปูให้ชุ่มเพื่อให้ปูปรับสภาพร่างกายให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในบ่อจากนั้นจึงตัดเชือกมัดปูออกปล่อยให้ปูคลานในบ่อขณะเลี้ยงมีการดูแลและเปลี่ยนถ่ายน้ำทุกวันซึ่งบ่อเลี้ยงปูจะสร้างในที่ที่สามารถเปิดให้น้ำทะเลไหลเข้าออกได้โดยตรงในขณะน้ำขึ้นและในการระบายน้ำจะระบายในช่วงน้ำลงจน

ปลอมรอยร้วตามคันบ่อแล้วโรยปูนขาวในบริเวณประมาณ ๖๐ กิโลกรัมต่อไร่
 ให้ทั่วพื้นเพื่อฆ่าเชื้อโรค๔การรวบรวมพันธุ์ผู้เลี้ยงจะนำพันธุ์จากแพดำ
 สัตว์หรือชาวประมงซึ่งในการพิจารณาเลือกพันธุ์นั้นควรเป็นปูที่มีร่างกาย
 สมบูรณ์อย่างน้อยมีก้าม๑๔การปล่อยและการจัดการด้านอาหารการ
 ปล่อยปลูลงในบ่อโดยทั่วไปแล้วนิยมปล่อยปูด้วยอัตราความหนาแน่น
 ประมาณ๒๓ตัวต่อตารางเมตรโดยก่อนที่จะปล่อยปลูลงในบ่อ

มีพื้นที่ประมาณ 200600 ตารางเมตร 2 ขุดรอรอบบ่อลึกประมาณ 80 เซนติเมตรกว้างประมาณ 1 เมตรเพื่อความสะดวกในการจับปูความลึกของบ่อประมาณ 1518 เมตร 3 ประตุน้ำมีประตูเดียวท่าเหมือนประตูน้ำทุ่งภาพที่ 4 หรือฝั่งท่อเอสลอนเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 10 นิ้วท่อเดียวโดยใช้ฝาเปิดปิดก็ได้ซึ่งใช้เป็นทางระบายน้ำเข้าออกทางเดียวกัน 4 บริเวณคันบ่อและประตูน้ำใช้ไม้ไผ่ผ่าซีกอวนมุ้งเขียวหรือแผ่นกระเบื้องปิกกันโดยรอบเพื่อป้องกันการหลบหนีของปูโดยสูงจากขอบบ่อและประตูประมาณ 05 เมตรภาพที่ 5 5 ใช้ตระแกรงไม้ไผ่ขนาดกว้างของซีกไม้ 115 นิ้วห่างกันไม่เกินซีก 1 เซนติเมตรกันตรงประตูระบายน้ำภาพที่ 6 การเตรียมบ่อและการจัดการบ่อ 1 ถ้าเป็นบ่อใหม่ควรทำความสะอาดบริเวณรอบบ่อกำจัดวัชพืชลอกเลนกันบ่อถล่มรอยรั่วตามคันบ่อแล้วโรยปูนขาวในบริเวณประมาณ 60 กก/ไร่ให้ทั่วพื้นที่เพื่อฆ่าเชื้อโรค 2 กักเก็บน้ำในบ่อลึกประมาณ 1 เมตรการเลี้ยงปูทะเล 7 3 ถ่ายเปลี่ยนน้ำทุกวันที่สามารถกระทำได้ในปริมาณ 3 4 หรือแห้งบ่อการรวบรวมพันธุ์ปูเลี้ยงจะซื้อพันธุ์จากพ่อค้าสัตว์ซึ่งรับซื้อปูมาจากชาวประมงโดยที่ปูเหล่านี้ถูกชาวประมงจับมาด้วยเครื่องมือหลายชนิดเช่นอวนลอยปูแล้วลอบปูหน่วงปูตะขอเกี่ยวปูโดยที่ปูโรจนจะมีขนาดประมาณ 14 ตัวกักและปูไข่ของมีขนาดประมาณ 13 ตัวกักซึ่งในการพิจารณาเลือกปูนั้นควรจะเป็นปูที่มีระยะงดสมบูรณ์อย่างน้อยมีก้าม 1 คู่ เนื่องจากปูที่ไม่มีก้ามถึงแม้จะมีไข่แต่ก็มีราคาต่ำการปล่อยและการจัดการด้านอาหาร

เสียงจะใช้น้ำในปอดตัวปให้ชุ่มเพื่อให้ปปรับสภาพร่างกายให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในปขณะเสียงควมีการเสียงดูแลและเปลี่ยนถ่ายน้ำทุกวันซึ่งปเสียงจะสร้างในที่ที่สามารถเปิดให้น้ำทะเลไหลเข้าออกได้โดยตรงผู้เสียงจะต้องหมั่นดูแลแนวรั้วกันรอบปและตะแกรงประตูน้ำให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอเพื่อป้องกันการหลบหนีของปการให้อาหารนั้นจะให้อาหารสดวันละครั้งในตอนเย็นหรือหลังัก

ความหนาแน่นประมาณ 23 ตัวตม โดยก่อนที่จะปล่อยปลลงในบ่อเลี้ยงจะใช้น้ำในบ่อรดตัวให้ชุ่มเพื่อให้ปรับสภาพร่างกายให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ในบ่อจากนั้นจึงตัดเชือกมัดปล่อยปลให้ปลคลานในบ่อขณะเลี้ยงมีการดูแลและเปลี่ยนถ่ายน้ำทุกวันซึ่งบ่อเลี้ยงจะสร้างในที่ที่สามารถเปิดให้น้ำทะเลไหลเข้าออกได้โดยตรงในขณะน้ำขึ้นและในการระบายน้ำจะระบายในช่วงน้ำลงจนเกือบแห้งบ่อเหลือประมาณ 10 เซนติเมตรเพื่อให้ผู้ฝังตัวหลบความร้อนและศัตรูได้ระดับน้ำในบ่อมีความลึกประมาณ 1 เมตรตลอดระยะเวลาเลี้ยงผู้เลี้ยงจะต้องหมั่นดูแลเนวรั้วกันรอบบ่อและตะแกรงประตูน้ำให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอเพื่อป้องกันการหลบหนีของปลการให้อาหารนั้นจะให้อาหารสดวันละครั้งในตอนเย็นหรือหลังกักเก็บน้ำเต็มบ่อโดยสาดให้ทั่วบ่อหรือสาดใส่ในถาดอาหารที่วางไว้รอบบ่อซึ่งอาหารที่นิยมเลี้ยงปลมีอยู่ด้วยกัน 2 ชนิดคือปลาเปิดและหอยกะพง โดยต้องรู้จักการจัดการเรื่องอาหารดังนี้ 1 ปลาเปิดหาซื้อได้จากแพปลาซึ่งเป็นปลาเบญจพรรณสดนำมาสับเป็นชิ้นเล็กประมาณ 12 นิ้วอัตราการให้ประมาณ 710 ของน้ำหนักปลหรือโดยเฉลี่ยจะให้ปลาเปิด 1 ชิ้นต่อปล 1 ตัวสำหรับปลาเปิดสามารถเก็บไว้เพื่อรอได้โดยไม่ต้องหมักเกลือเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดมิดชิดเช่นถังพลาสติกโอ่งเพ้นทาด้วยปลากลิบประมาณ 10 ของน้ำหนักปลาเปิดการเลี้ยงบ่อทะเล 8 2 หอยกะพงหาซื้อได้จากชาวประมงโดยจะให่หอยกะพงประมาณ 40 ของน้ำหนักปลแต่ทั้งนี้ควรจะทำความสะอาดก่อนนำมาให้เป็นอาหารปลสำหรับ การชนเลี้ยงปลโพก

เก็บน้ำดื่มบอโดยสาดให้ทั่วบ่อหรือสาดใส่ในถาดอาหารที่วางไว้รอบบ่อซึ่งอาหารที่นิยมเลี้ยงปูมีอยู่ด้วยกัน๒ชนิดคือปลาเป็ดและหอยกะพง๒การเลี้ยงโดยวิธีอนุบาลลูกปูการเลี้ยงโดยวิธีอนุบาลลูกปูทะเลนั้นหมายถึงการนำปูขนาดเล็กที่มีน้ำหนักน้อยมีขนาดประมาณ๖๑๐ตัวต่อกิโลกรัมมาเลี้ยงในระยะเวลาตั้งแต่๑เดือนขึ้นไปจนได้ปูขนาดใหญ่โดยการลอกคราบและมีเนื้อแน่นหรือปูไข่ตามที่ตลาด

ต้องการซึ่งปัจจุบันการเลี้ยงปูทะเลด้วยวิธีนี้ยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายมากนักทั้งนี้อาจเนื่องมาจากต้องใช้ระยะเวลาเลี้ยงนานกว่าทำให้ต้องใช้ความระมัดระวังและเอาใจใส่ดูแลอย่างมากโดยเฉพาะระยะที่ปูลอกคราบแต่ละครั้งอาจจะมีการกินกันเองนอกจากนี้รูปแบบการเลี้ยงปูทะเลอื่นๆกล่าวคือเป็นรูปแบบการเลี้ยงปูทะเลที่เป็นการสาธิตและถ่ายทอดวิธีการที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆสู่ชุมชนโดยเป็นวิธีการเลี้ยงปูทะเลที่พัฒนาจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปู

24449 1160 540 1332 620 การเลี้ยงปูทะเล 10 ดอกเบี้ยลงทุนในต้นทุนคงที่รวมต้นทุนค่าเสียโอกาสทั้งหมด 7178 3 99027 031 1731 036 1988 รวมต้นทุนทั้งหมด 20 07623 9097 10000 ตารางที่ 4 ผลผลิตและผลตอบแทนของฟาร์มต่อการปูทะเลรายการเฉลี่ยต่อฟาร์มเฉลี่ยต่อกิโลกรัมผลผลิตกกราบได้ทั้งหมดบาทผลตอบแทนบาทกำไรดำเนินการรายได้สุทธิผลตอบแทนต่อเงินทุนและการจัดการกำไรสุทธิอัตราส่วนผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อต้นทุนแปรกำไรสุทธิต่อต้นทุนทั้งหมดกำไรสุทธิต่อรายได้ทั้งหมด 23044 24 33900 9 27631 8 25304 1 588777 4 262777 2330 2123 1751 10562 4025 3581 689 1850 2 การเลี้ยงโดยวิธีอนุบาลลูกปูการเลี้ยงโดยวิธีอนุบาลลูกปูทะเลหมายถึงการนำปูขนาดเล็กที่มีน้ำหนักน้อยคือขนาดประมาณ 610 ตัวกมาเลี้ยงในระยะเวลาตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไปจนได้ปูขนาดใหญ่โดยการลอกคราบและมีเนื้อแน่นหรือปูไข่ก็ตามที่ตลาดต้องการปัจจุบันการเลี้ยงปูทะเลโดยวิธีนี้ยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายทั้งนี้อาจเนื่องมาจากต้องใช้ระยะเวลาเลี้ยงนานกว่าทำให้ต้องใช้ความระมัดระวังเอาใจใส่ในการดูแลมากโดยเฉพาะระยะที่ปูลอกคราบแต่ละครั้งจะมีการกินกันเองอีกทั้งได้รับผลตอบแทนต่ำซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของเกษตรกรโดยเฉพาะเกษตรกรที่มีรายได้น้อยอย่างไรก็ตามได้มีรายงานการเลี้ยงปูทะเลโดยวิธีอนุบาลจากลูกปูขนาดเล็กของนักวิชาการประมงซึ่งทำการทดลองไว้ในปี 2532 โดยได้นำปูทะเลขนาด 710 ตัวกปล่อยลงเลี้ยงในบ่อดิน

การเลี้ยงโดยวิธีอนุบาลลูกปูการเลี้ยงโดยวิธีอนุบาลลูกปูทะเลหมายถึงการนำปูขนาดเล็กที่มีน้ำหนักน้อยคือขนาดประมาณ 610 ตัวกมาเลี้ยงในระยะเวลาตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไปจนได้ปูขนาดใหญ่โดยการลอกคราบและมีเนื้อแน่นหรือปูไข่ก็ตามที่ตลาดต้องการปัจจุบันการเลี้ยงปูทะเลโดยวิธีนี้ยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายทั้งนี้อาจเนื่องมาจากต้องใช้ระยะเวลาเลี้ยงนานกว่าทำให้ต้องใช้ความระมัดระวังเอาใจใส่ในการดูแลมากโดยเฉพาะระยะที่ปูลอกคราบแต่ละครั้งจะมีการกินกันเองอีกทั้งได้รับผลตอบแทนต่ำซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของเกษตรกรโดยเฉพาะเกษตรกรที่มีรายได้น้อยอย่างไรก็ตามได้มีรายงานการเลี้ยงปูทะเลโดยวิธีอนุบาลจากลูกปูขนาดเล็กของนักวิชาการประมงซึ่งทำการทดลองไว้ในปี 2532 โดยได้นำปูทะเลขนาด 710 ตัวกปล่อยลงเลี้ยงในบ่อดินขนาด 638 ตารางเมตรด้วยอัตราความหนาแน่น 17 ตัวตารางเมตรให้ปลาเป็ดเป็นอาหารวันละ 2 มื้อๆละ 5 ของน้ำหนักตัวใช้ระยะเวลาเลี้ยงประมาณ 77 วันได้ผลผลิตน้ำหนักที่จับคืนได้ประมาณร้อยละ 5528 ปูที่จับคืนได้มีขนาดความกว้างประดองและน้ำหนักเฉลี่ยในแต่ละตัวเพิ่มขึ้น 22 เซนติเมตร 9889 กรัมในปูเพศเมียและ 17 เซนติเมตร 138449 กรัมในปูเพศผู้ซึ่งจากรายงานการทดลองนี้ได้ผลผลิตค่อนข้างต่ำโดยได้กำไรสุทธิเป็นเงิน 2 594 บาทผลทดลองเลี้ยงปูทะเลนำจากจังหวัดระนองโดยนำตัวละ 50155 กรัมมาปล่อยลงเลี้ยงในบ่อพื้นที่ 638 ตารางเมตรและ 800 ตารางเมตรโดยมีอัตราปล่อย 06 และ 08 ตัวต่อตารางเมตรการเลี้ยงปูทะเล 11 ตามลำดับให้หอยกะพงในปริมาณ 40 ของน้ำหนักตัววันละครั้งในตอนเย็นใช้ระยะเวลาในการเลี้ยง 2 เดือนอัตราการจัดจับจำนวน

เข้ามามีส่วนร่วมได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นการสร้างแรงจูงใจความรับผิดชอบในหน้าที่ของสมาชิกที่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการกำหนดนโยบายกลยุทธ์ร่วมวางแผนโครงการร่วมดำเนินการร่วมติดตามประเมินผลองค์กรภายใต้พื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยที่จะเป็นที่ยอมรับลดความขัดแย้งภายในองค์กร และสร้างผลประโยชน์ร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ๒๒๒๐

McGregor D The Human Side of Enterprise New York

McGrawHill 1960 p 60 ๒๑

การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร 5 บงกศอาษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษากระบี่วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๒๕๔๘ หน้า ๕ 6 ไพโรจน์ มินสาคร ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงสารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๕๐ หน้า ๒ 7 จันทรา นิสวนนาม ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร บัณฑิตพวย ๒๕๕๑ หน้า ๖๖ 179 การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การให้บุคคลผู้ร่วมงานหรือบุคคลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในกระบวนการตัดสินใจ อันเป็นการให้ความสำคัญต่อบุคคลและการสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องการให้ความสำคัญต่อบุคคลและเป็นการสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการได้มีส่วนร่วม 8 สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลผู้บริหารในองค์กรเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นการสร้างแรงจูงใจความรับผิดชอบในหน้าที่ของสมาชิกที่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการกำหนดนโยบายกลยุทธ์ร่วมวางแผนโครงการร่วมดำเนินการร่วมติดตามประเมินผลองค์กรภายใต้พื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยที่จะเป็นที่ยอมรับลดความขัดแย้งภายในองค์กร และสร้างผลประโยชน์ร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ลักษณะของการบริหาร

เพียงได้รับฟังความคิดเห็นก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแล้ว การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมายเพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้วยังช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิกและความร่วมมือกันจะแพร่ขยายไปทั้งองค์กรทำให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมายเดียวกัน การมีส่วนร่วมเป็นการยินยอมและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจซึ่งจะมีผลทั้งทางใจการยอมรับการสนับสนุนและผล

ที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงการทำงานเป็นทีม การสนับสนุนปัจจัยการติดต่อสื่อสารรวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจ 5 การที่บุคคลผู้บริหารเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรได้เข้ามาเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจด้วยความเต็มใจหรือด้วยมีเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกันทั้งบุคคลผู้บริหารและสมาชิกหรือกลุ่มสมาชิกที่จะปฏิบัติงานร่วมกันคิดตัดสินใจสร้างสรรค์งานโดยมีการประสานงานจากบุคคลผู้บริหารทุกเรื่องไม่ใช่การชี้นำให้ปฏิบัติตามหรือประสานงานร่วมกันเฉพาะบางงานแต่เป็นการร่วมกันอย่างอิสระในความคิดในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานในผลประโยชน์ตามเป้าหมายที่วางไว้และร่วมเผชิญต่อผลการประเมินงานจนเกิดการยอมรับ 6 การแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้บุคคลผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กรควรประกอบด้วยสาระสำคัญประการ 7 คือ ๑. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับองค์กรที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่และความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในการบริหารขององค์กรแม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็นก็ทำให้มีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแล้ว การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมายเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นและช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกทำให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมายเดียวกันพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจซึ่งจะมีทั้งการยอมรับการสนับสนุนจะมีผลต่อการปฏิบัติอย่างเต็มที่ การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบการที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็น

ต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ที่มีการมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบการที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์การการบริหารแบบมีส่วนร่วมคือการดำเนินงานของผู้นำที่มองเห็นว่าบุคลากรทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกันโดยนำความสามารถของแต่ละบุคคลมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าภายใต้บริบทของชุมชนหรือองค์กร๒๔การ

บริหารแบบมีส่วนร่วมคือการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการตั้งแต่การศึกษาแก้ปัญหาการวางแผนดำเนินการการตัดสินใจการแก้ไขปัญหาและการประเมินร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยการยึดหลักการมีส่วนร่วมคือหลักการร่วมคิดร่วมทำร่วมตรวจสอบร่วมรับผิดชอบ๒๕การบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึงการที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งในด้านแสดงความคิดเห็นการตัดสินใจและการปฏิบัติ

เดียวกันพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจซึ่งจะมีทั้งการยอมรับการสนับสนุนจะมีผลต่อการปฏิบัติอย่างเต็มที่๓การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบการที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร 5 บงกศอาษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษากระบี่วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตภาควิชาการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์๕๔๘หน้า๕ 6 ไพโรจน์มีนสาครความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงสารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ๕๕๐หน้า๒๒ 7 จันทราธิสงวนนามทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาพิมพ์ครั้งที่๒กรุงเทพมหานครนิตยพอย๕๕๕๑หน้า๑๖๖ 179 การบริหารแบบมีส่วนร่วมการบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึงการให้บุคคลผู้ร่วมงานหรือบุคคลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในกระบวนการตัดสินใจอันเป็นการให้ความสำคัญต่อบุคคลและการสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องการให้ความสำคัญต่อบุคคลและเป็นการสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการได้มีส่วนร่วม 8 สรุปได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึงการที่บุคคลผู้บริหารในองค์กรเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อันเป็นการสร้างแรงจูงใจความรับผิดชอบในหน้าที่ของสมาชิกที่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการกำหนดนโยบายกลยุทธ์ร่วมวางแผน

ความสำเร็จ 11 อุทัยบุญประเสริฐรายงานการวิจัยเรื่องบทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารเบะจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาในประเทศที่คัดสรรกรุงเทพมหานครภาพพิมพ์๕๕๗หน้า๑๕ 12 เรื่องเดียวกัน 182 วารสารมหาจุฬาริชาการปีที่๔๘ฉบับที่๑ลักษณะและรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการมีส่วนร่วมที่บุคคลผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจส่วนร่วมในการปฏิบัติส่วนร่วมในการผลประโยชน์และส่วนร่วมการประเมินผลโดยรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมควรเป็นการมีส่วนร่วมแบบกลุ่มงานหรือในรูปคณะกรรมการเพื่อให้การปฏิบัติงานแผนงานโครงการได้รับการกลั่นกรองอย่างรอบคอบเหมาะสมจนเป็นที่ยอมรับและเห็นชอบจากทุกฝ่าย 13 ลักษณะของการมีส่วนร่วมที่พิจารณาได้หลายมุมมองแต่ลักษณะโดยรวมของการมีส่วนร่วมได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจการจัดองค์กรการปฏิบัติการบริหารการสื่อสารและการประเมินผลซึ่งอาจจะเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือการมีส่วนร่วมทางอ้อมทั้งในระดับของการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วนหรือมีส่วนร่วมทั้งหมด 14 สรุปได้ว่าลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการบริหารแบบประชาธิปไตยที่บุคคลผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆขององค์กรโดยรูปแบบการบริหารในปัจจุบันได้แก่การปรึกษาหารือกลุ่มคุณภาพระบบข้อเสนอแนะและระบบส่งเสริมให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการซึ่งเป็นลักษณะเน้นการกระจายอำนาจให้สมาชิกทุกคนในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจในการปฏิบัติงานเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาซึ่งจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่สนับสนุนในการตัดสินใจมีความรู้ความเข้าใจ

หน้า๑๗๖๑๘๗การบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึงการที่ผู้บริหารในองค์กรเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นการสร้างแรงจูงใจความรับผิดชอบในหน้าที่ของสมาชิกที่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการกำหนดนโยบายกลยุทธ์ร่วมวางแผนโครงการร่วมดำเนินการร่วมติดตามประเมินผลองค์กรภายใต้พื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยที่จะเป็นที่ยอมรับ

Argyris C 1964 p21 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นการ

จูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กรสันติบุญภิรมย์๒๕๕๒หน้า๓๒การบริหารแบบมีส่วนร่วมคือการดำเนินงานของผู้นำที่มองเห็นว่าบุคลากรทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกันโดยนำความสามารถของแต่ละบุคคลมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าภายใต้บริบทของชุมชนหรือองค์กรฉลาดจันทรสมบัติ๒๕๕๓หน้า๗๖๑๗๗

๓การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบการที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร 5 บงกศอาษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษากระบี่วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์๒๕๔๘หน้า๕ 6 ไพโรจน์มึนสาครความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงสารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ๒๕๕๐หน้า๒๒ 7 จันทรานีสวอนนามทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาพิมพ์ครั้งที่๒กรุงเทพมหานคร๒๕๕๑หน้า๑๖๖ 179 การบริหารแบบมีส่วนร่วมการบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึงการให้บุคคลผู้ร่วมงานหรือบุคคลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในกระบวนการตัดสินใจอันเป็นการให้ความสำคัญต่อบุคคลและการสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องการให้ความสำคัญต่อบุคคลและเป็นการสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการได้มีส่วนร่วม 8 สรุปลไว้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึงการที่บุคคลผู้บริหารในองค์กรเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นการสร้างแรงจูงใจความรับผิดชอบในหน้าที่ของสมาชิกที่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการกำหนดนโยบายกลยุทธ์ร่วมวางแผนโครงการร่วมดำเนินการร่วมติดตามประเมินผลองค์กรภายใต้พื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยที่จะเป็นที่ยอมรับลดความขัดแย้งภายใน

การประเมินผลและการแบ่งปันผลประโยชน์เพื่อเป็นการสร้างความมุ่งมั่นผูกพันระหว่างบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องในการบรรลุเป้าหมายขององค์กรการร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรการที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจโดยมีกลยุทธ์ในการทำงานด้วยการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการให้ความสำคัญกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงการทำงานเป็นทีมการสนับสนุนปัจจัยการติดต่อสื่อสารรวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจ 5 การที่บุคคลผู้บริหารเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรได้เข้ามาเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจด้วยความเต็มใจหรือด้วยมีเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกันทั้งบุคคลผู้บริหารและสมาชิกหรือกลุ่มสมาชิกที่จะปฏิบัติงานร่วมกันคิดตัดสินใจสร้างสรรค์งานโดยมีการประสานงานจากบุคคลผู้บริหารทุกเรื่องไม่ใช่การขึ้นาให้ปฏิบัติตามหรือประสานงานร่วมกันเฉพาะบางงานแต่เป็นการร่วมกันอย่างอิสระในความคิดในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานในผลประโยชน์ตามเป้าหมายที่วางไว้และร่วมเผชิญต่อผลการประเมินงานจนเกิดการยอมรับ 6 การแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้บุคคลผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กรควรประกอบด้วยสาระสำคัญ๓ประการ 7 คือ๑การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับองค์กรที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่และความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในการบริหารขององค์กรแม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็นก็ทำให้มีความรู้สึกว่ามีมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร

ที่จะให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้โดยการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนหรือให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารระดับที่๒ร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็นหมายถึงเมื่อประชาชนได้ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐแล้วประชาชนจะร่วมค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหาความจำเป็นและความต้องการที่ต้องให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเพื่อให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจนำไปใช้ประกอบการ

เชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะเป็นต้น 4 .ความร่วมมือเป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมโดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจและมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องเช่นคณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการเป็นต้น JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY Volume 1 No .2September-December 2021 62 62 5 .การเสริมอำนาจแก่ประชาชนเป็นขั้นที่โหมบทาประชาชนในระดับสูงสุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจเช่นการลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆโครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมดการทำโครงการและกิจกรรมต่างๆที่เกิดจากความต้องการของประชาชนเป็นต้นสุนีย์มัลลิกมาลัย(2545)ได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น 6 ระดับคือระดับที่ 1 ร่วมรับรู้หมายถึงรัฐได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมแก่ประชาชนเมื่อรัฐมีความคิดริเริ่มหรือมีนโยบายที่จะให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆแล้วเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้โดยการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนหรือให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มอบให้แก่ประชาชนนั้นนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเนื่องจากข้อมูลข่าวสารจะบอกถึงโครงการหรือกิจกรรมที่กำลังจะเกิดขึ้นความจำเป็นและความสำคัญที่จะต้องให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้นรวมถึงการดำเนินการและมาตรการต่างๆที่จะนำมาใช้เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมจากโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆซึ่งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนี้ถือว่าเป็นสิทธิประการหนึ่งของประชาชน

ร่วมลงทุนร่วมในการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานหรือร่วมปฏิบัติงานเองอย่างใดก็ตามการมีส่วนร่วมในระดับที่๔นี้อาจจะกระทำไม่ได้ในทุกประเภทของโครงการเช่นหากเป็นโครงการที่จำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้เฉพาะด้านผู้ชำนาญการหรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูงอาจทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติได้แต่หากเป็นโครงการหรือกิจกรรมระดับท้องถิ่นเช่นการจัดการปาล์มน้ำหรือทรัพยากรอื่นๆที่ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านจะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการได้

ถึงเมื่อประชาชนได้ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐแล้วประชาชนก็จะร่วมค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหาความจำเป็นและความต้องการที่ต้องให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆพร้อมร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมหรือหน่วยงานหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจจะได้นำไปใช้ประกอบการพิจารณาต่อไประดับที่ 3 ร่วมพิจารณาว่าตัดสินใจหมายถึงร่วมพิจารณาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับโครงการหรือกิจกรรมการเลือกพื้นที่ที่ตั้งโครงการโดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่จะตั้งโครงการควรจะมีส่วนร่วมพิจารณาหรือปฏิเสธไม่ให้โครงการตั้งในพื้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับนี้ในความถูกต้องแล้วมีความสำคัญมากเนื่องจากประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจจนถึงการเลือกพื้นที่ตั้งโครงการเป็นเจ้าของที่ซึ่งได้รับผลประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรงมากกว่าประชาชนอื่นๆระดับที่ 4 ร่วมดำเนินการหมายถึงร่วมในการลงทุนร่วมในการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานหรือร่วมปฏิบัติงานเองในระดับการมีส่วนร่วมนี้อาจจะทำได้ในทุกประเภทของโครงการเช่นหากเป็นโครงการที่จำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้เฉพาะด้านผู้ชำนาญการหรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูงแล้วบางครั้งเป็นความยุ่งยากที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติงานได้แต่หากเป็นโครงการหรือกิจกรรมระดับท้องถิ่นที่ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านได้ชาวบ้านหรือประชาชนในท้องถิ่นก็เข้าร่วมกิจกรรมได้หรือเป็นการร่วมดำเนินการด้วยการลงทุนถือหุ้นก็ย่อมถือว่ามีกรร่วมดำเนินการได้ระดับที่ 5 ร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผลหมายถึงการร่วมตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆว่าเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

แนวคิดการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์และการบริหารเชิงพฤติกรรมโดยสามารถแบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ ๔ ประเภทดังนี้ ๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ Decision Making ประกอบด้วย การเริ่มตัดสินใจการดำเนินการตัดสินใจและการตัดสินใจปฏิบัติการ ๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการเข้าร่วมการบริหารการประสานขอความร่วมมือ ๓. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ Benefits ได้แก่ ผลประโยชน์ทางวัตถุผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล ๔. การมีส่วนร่วมในการ

ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นฐานข้อมูลความรู้ทางการศึกษาและการประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์การ 1. กระบวนการมีส่วนร่วม 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลากหลายทั้งที่คล้ายและแตกต่างกันตามความเข้าใจของแต่ละบุคคล เช่น Cohen and Uphoff (1980) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปในขั้นตอนการตัดสินใจไม่ได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสินใจได้เพียงอย่างเดียว ยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับขั้นตอนการปฏิบัติการด้วยการตัดสินใจยังเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องของผลประโยชน์และการประเมินผลในกิจกรรมการพัฒนาด้วย โดยที่ผลประโยชน์นั้นเป็นผลมาจากขั้นตอนการตัดสินใจแล้วทั้งสิ้นและยังส่งผลสะท้อนกลับจากการประเมินผลและการปฏิบัติการกลับไปสู่การตัดสินใจอีกครั้งด้วยการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ เริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุผลประโยชน์ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินการกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม 1.2 องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม 70 Vol .3 No .4 (October-December 2021) องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม Cohen and Uphoff (1980) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมว่าประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

Implementation and Evaluation New York Cornell University 1980 อ้างถึงใน ศรีถนัยเจียรนัยพิมพ์มาวงศ์ธรรมและอัศวินมณีอินทร์ รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒๒๕๔๘๔๔๔๔

แบบมีส่วนร่วมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา วารสาร วารสารมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย 4 1 171184 วีระศักดิ์ ชลไชยะ 2559 พัฒนาคัทตะ EF ตั้งแต่ปฐมวัย ฐานของการพัฒนาประเทศไทยยุค Thailand 40 กรุงเทพฯ มียอนด์เอ็นเทอร์ไพรซ์ ศรีถนัยเจียรนัยพิมพ์มาวงศ์ธรรมและอัศวินมณีอินทร์ 2558 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 16 2 4454 สถาบันอาร์แอลจีมีถุนายน 2558 เด็กดิดยาและเสฟติดสิ่งอื่นเหตุเพราะบกพร่อง EF Modern Mom FOCUS 1 5 45 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 2560 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย สิริยากร กองทอง 2559 กลยุทธ์การพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ วิทยาลัยนิพนธ์

๒๔๑ การเริ่มต้นเร็ว ก่อนการตัดสินใจ Starting Early โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องเริ่มต้นตั้งแต่ระยะแรก มีการให้ข้อมูลกระตุ้นให้เกิดความคิดเห็น และให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนการตัดสินใจ ทั้งนี้ การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ก่อนการตัดสินใจไม่ได้หมายความว่า ก่อนการตัดสินใจ ไม่กี่วัน หรือไม่กี่สัปดาห์ มิได้เป็นเวลา เป็นปัจจัยหนึ่งที่สะท้อนความจริงใจ ในกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งควรให้เวลา ที่เพียงพอ ในการรับฟังความคิดเห็น

และแนวทางแก้ไขที่ มา: อร์ทัย กักผล และคณะ, 2556 : 97 . 1.5 ระดับการบริหารจัดการกระบวนการมีส่วนร่วม อร์ทัย กักผล และคณะ (2556 : 98 - 100) ได้กล่าวถึงระดับการบริหารจัดการกระบวนการมีส่วนร่วม (Managerial Level) ประกอบด้วย หลัก 4s คือ 1 . Staring Early : กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน จะต้องดำเนินการก่อนการตัดสินใจ ความล้มเหลวของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในอดีตมักเกิดจากภาครัฐ เริ่มกระบวนการมีส่วนร่วมช้า หลังจากมีการตัดสินใจเรียบร้อยแล้ว หรือมีข้อมูลผิด อันจนเปลี่ยนแปลงไม่ได้ หรือหลังจากมีความขัดแย้งเกิดขึ้นอย่างไรก็ตาม การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ก่อนการตัดสินใจ มิได้หมายความว่า ก่อนการตัดสินใจ ไม่กี่วัน หรือไม่กี่สัปดาห์ มิได้เป็นเวลา เป็นปัจจัยหนึ่งที่สะท้อนความจริงใจ ของหน่วยงานของรัฐ ในกระบวนการมีส่วนร่วม ควรให้เวลา เพียงพอ ในการรับฟังความคิดเห็น อย่างกว้างขวาง เพื่อให้การตัดสินใจ สะท้อนความคิดเห็น ของชุมชน นอกจากนี้ ในการให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการ ตั้งแต่ต้น มีประโยชน์ ช่วยให้ประชาชน มีเวลา คิดถึง ทางเลือก หรือแนวทาง แก้ปัญหา ของชุมชน ที่เหมาะสม มากขึ้น และเป็น ข้อมูล ในการพัฒนา โครงการ ดังนั้น การบริหารการมีส่วนร่วม ที่ดี นั้น ควรให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ ตระหนัก ถึง ปัญหา ความจำเป็น ของ โครงการ หรือ ในขั้น ของ การหาข้อมูล พื้นฐาน เช่น หาก เป็น กรณี การหา โครงการ โรงไฟฟ้า หรือ ที่ทิ้งขยะ ควรต้องปรึกษาหา หรือ ถึง ความจำเป็น ของ การมี โรงไฟฟ้า หรือ ที่ทิ้งขยะ หรือ ไม่ ก่อนจะถามว่า ดัง ที่นี้ ได้ หรือ ไม่ 2 . Stakeholders : หลักการสำคัญ ของ การมีส่วนร่วม อีก ประการ หนึ่ง คือ การมีส่วนร่วม เป็น กระบวนการ ที่ ต้องการ ให้มี ประชาชน

คิดเห็นอย่างกว้างขวางเพื่อให้การตัดสินใจสามารถสะท้อนความคิดเห็นของชุมชนได้๒ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องครอบคลุม Stakeholders ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมควรมีโอกาสเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมแต่ละกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงอาจถือว่าต้องรับฟังข้อมูลหรือปรึกษาหารือเป็นอันดับแรกๆโดยแต่ละกลุ่มอาจมีรูปแบบและเทคนิคการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันเพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้า

เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในภายหลังอย่างไรก็ตามการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการตัดสินใจนั้นมีระยะเวลาเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสะท้อนความจริงใจของหน่วยงานภาครัฐในกระบวนการมีส่วนร่วมจะนั้นจึงต้องกำหนดเวลาที่เหมาะสมสำหรับการรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเพื่อให้การตัดสินใจสะท้อนความคิดเห็นของชุมชนนอกจากนี้ในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตั้งแต่ต้นจะช่วยให้ประชาชนได้เกิดทางเลือกใหม่หรือแนวทางในการแก้ปัญหาของชุมชนที่เหมาะสมมากขึ้นอีกทั้งเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการพัฒนาโครงการดังนั้นการบริหารการมีส่วนร่วมที่ดีจะต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการในการตัดสินใจถึงความจำเป็นของโครงการ 32 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องครอบคลุม Stakeholders หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมอีกประการหนึ่งคือการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการโดยการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางทั้งผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมและผู้ที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ได้มีโอกาสเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงต้องรับฟังข้อมูลหรือปรึกษาหารือเป็นอันดับแรกๆแต่ต้องระมัดระวังมิให้เกิดการผิดกลุ่มเป้าหมายเพราะประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีหลากหลายกลุ่มดังนั้นการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมต้องตระหนักว่าประชาชนแต่ละกลุ่มย่อมได้รับผลกระทบจากประเด็นการตัดสินใจไม่เท่ากันจึงต้องมั่นใจว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งแต่ละกลุ่มอาจมีรูปแบบและเทคนิคการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันเพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มผู้

มามีส่วนร่วมได้เช่นกำหนดเวลารับฟังความคิดเห็นที่ชาวบ้านมาร่วมได้หรือการใช้ภาษาท้องถิ่นรวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านในการเดินทางไปร่วม๓ความจริงใจเป็นฐานของความไว้วางใจ Sincerity โดยการมีส่วนร่วมนี้เป็นกระบวนการที่มีความละเอียดอ่อนและมีความสัมพันธ์กับหลายภาคส่วนดังนั้นเจ้าของงานหรือผู้ที่มีอำนาจควรต้องจัดการกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างจริงใจเปิดเผยข้อสัถยปราศจากอคติให้เกียรติซึ่งกันและกันมีการสื่อสารสองทางอยู่ตลอดเวลา

(Inclusive)ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีโอกาสเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมแต่ละกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงอาจถือว่าต้องรับฟังข้อมูลหรือปรึกษาหารือเป็นอันดับแรกๆหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญในการระบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระมัดระวังมิให้เกิดการผิดกลุ่มเป้าหมายต้องตระหนักว่าประชาชนแต่ละกลุ่มได้รับผลกระทบจากประเด็นการตัดสินใจไม่เท่ากันบ่อยครั้งที่เรามักคิดว่าประชาชนเป็นคนกลุ่มเดียวกันในความจริงผู้ได้รับผลกระทบมีหลากหลายกลุ่มการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมต้องมั่นใจว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและแต่ละกลุ่มอาจมีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันเพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมได้เช่นกำหนดเวลารับฟังความคิดเห็นที่ชาวบ้านมาร่วมได้หรือการใช้ภาษาท้องถิ่นรวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านในการเดินทางไปร่วมการพยายามเข้าหากกลุ่มที่ด้อยโอกาสในสังคมเช่นคนยากจนผู้หญิงคนชราและเด็ก 3 . Sincerity :การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มีความละเอียดอ่อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมและประชาชนถือว่าเป็นมิติที่มีความสำคัญใน 28 Journal of Phakdi Chumpol Review Vol . 1 No . 1 [January-April 2023]การบริหารการมีส่วนร่วมให้ประสมผลสำเร็จหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการหรือมีอำนาจอนุมัติต้องจัดการกระบวนการอย่างจริงใจเปิดเผยข้อสัถยปราศจากอคติให้เกียรติซึ่งกันและกันมีการสื่อสารสองทางอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะการให้ข้อมูล

โดยเฉพาะการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและพอเพียงตอบสนองต่อความสงสัยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งแจ้งความก้าวหน้าหรือการเปลี่ยนแปลงของโครงการอย่างต่อเนื่องอธิบายกระบวนการต่างๆอย่างชัดเจนข้อสงสัยต่างๆที่อาจทำให้เกิดข้อสับสนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระยะเริ่มต้น ขณะเดียวกันตั้งใจรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นและนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจซึ่งกันและกันซึ่งจะนำไปสู่ความ

ที่เป็นเจ้าของโครงการหรือมีอำนาจอนุมัติจัดการกระบวนการอย่างจริงจังเปิดเผยข้อสับสนปราศจากอคติให้เกียรติซึ่งกันและกันมีการสื่อสารสองทางอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและพอเพียงตอบสนองต่อความสงสัยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งแจ้งความก้าวหน้าหรือการเปลี่ยนแปลงของโครงการอย่างต่อเนื่องอธิบายกระบวนการต่างๆอย่างชัดเจนข้อสงสัยต่างๆที่อาจก่อให้เกิดข้อสับสนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระยะเริ่มต้นขณะเดียวกันตั้งใจรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นและนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจซึ่งกันและกันอันนำมาซึ่งความร่วมมือความเข้าใจและการสื่อสารที่ดีขึ้น 4 . Suitability : หลักการที่สำคัญประการสุดท้ายของการบริหารการมีส่วนร่วมคือการเลือกเทคนิคหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมโดยพิจารณาจากประเภทและขนาดของโครงการความหลากหลายและลักษณะที่แตกต่างกันของพื้นที่และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนความแตกต่างด้านวัฒนธรรมสังคมและค่านิยมระดับความสนใจของชุมชนในประเด็นหรือโครงการความสามารถและความพร้อมรวมทั้งข้อจำกัดของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมเช่นด้านระยะเวลาบุคลากรและงบประมาณความสำเร็จของการมีส่วนร่วมอยู่ที่ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และเลือกกระบวนการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมการมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ต้องประกอบด้วยกระบวนการย่อยหลายรูปแบบทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการนอกจากนั้นต้องตระหนักว่าการให้ข้อมูลข่าวสารและข้อเท็จจริงเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของการปรึกษาหารือที่มีประสิทธิภาพ

ร่วมมือร่วมใจความเข้าใจและการสื่อสารที่ดี ๔ ยึดหยุ่นและเหมาะสมกับสถานการณ์ Suitability โดยการเลือกเทคนิคหรือวิธีการที่นำมาใช้นั้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมโดยพิจารณาจากประเภทและขนาดของโครงการความหลากหลายและลักษณะที่แตกต่างกันพื้นที่และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนความแตกต่างด้านวัฒนธรรมสังคมและค่านิยมระดับความสนใจของชุมชนในประเด็นหรือโครงการความสามารถและความพร้อมรวมทั้งข้อจำกัดของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมเช่นด้านระยะเวลาบุคลากรและ

วามข้อสับสนและจริงจังโดยปราศจากอคติให้เกียรติซึ่งกันและกันมีการสื่อสารสองทางอยู่ตลอดเวลาสิ่งที่สำคัญจะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องสามารถอธิบายกระบวนการต่างๆได้อย่างชัดเจนเพื่อลดข้อสงสัยต่างๆในการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในระยะแรกรวมถึงการแจ้งความก้าวหน้าหรือการเปลี่ยนแปลงของโครงการอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้ต้องรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นจากประชาชนเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจซึ่งกันและกันซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือความเข้าใจและการสื่อสารที่ดีขึ้น 34 ยึดหยุ่นและเหมาะสมกับสถานการณ์ Suitability หลักการที่สำคัญประการสุดท้ายของการบริหารการมีส่วนร่วมคือการคำนึงถึงความเหมาะสมในการเลือกเทคนิคหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนเพราะความสำเร็จของการมีส่วนร่วมนั้นซึ่งพิจารณาจากประเภทและขนาดของโครงการลักษณะของพื้นที่ความหลากหลายและลักษณะของกลุ่มคนที่แตกต่างกันความแตกต่างด้านวัฒนธรรมสังคมและค่านิยมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับความสนใจของชุมชนในโครงการความสามารถและความพร้อมรวมทั้งข้อจำกัดของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมเช่นด้านระยะเวลาบุคลากรหรืองบประมาณ 128 ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายนพศ 2562 สัปดาห์ถอดสังคตังนั้นการเลือกกระบวนการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้และการตระหนักถึงการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการมีส่วนร่วมประการที่สองเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการวิเคราะห์สถานการณ์มีการวางแผนเตรียมการล่วงหน้าทั้งนั้นการวางแผนโครงการการมีส่วนร่วมจะเป็นกลไกหรือเป็นเครื่องมือช่วย

ส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงปัญหาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เมื่อประสบปัญหาแนวเดียวกันในโอกาสต่อไปมีนักวิชาการสรุปถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมโดยประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้๓๕๑การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุตลอดจนความต้องการ๒การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน๓การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเช่นการประชุมการแสดงความคิดเห็นรวบรวมข้อมูลและตัดสินใจเป็นต้น๔การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ๕การ

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจะต้องยอมรับปรัชญาที่ว่ามนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างเป็นสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นเมธีจันทร์จารุภรณ์และสุธิดารัตนาณชัยพันธ์ 2541 1 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัสฟอสฟูกานามอธิบายในลักษณะของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่าการสร้างโอกาสให้สมาชิกของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินการกิจกรรมการพัฒนาจนถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาค Cohen M J Norman T U 1980 ในการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไรการมีส่วนร่วมในการพัฒนานั้นประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 11 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ Decision Making ได้แก่วิธีตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ 12 การมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ Implementation เช่นการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารจัดการและการประสานขอความช่วยเหลือ 13 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ Benefits ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุผลประโยชน์ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล 14 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินการทั้งหมดและแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังได้เสนอกรอบเบื้องต้นในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทมี 3 มิติและ 2 บริบทมิติของการมีส่วนร่วมมี 3 มิติประกอบด้วย 1 มีส่วนร่วมอะไรบ้าง What แบ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจคือร่วมในการคิดถึงปัญหา

มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล๖การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานนักวิชาการอีกท่านได้กล่าวว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมมีดังนี้๓๖๑การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุตลอดจนความต้องการ๒การร่วมคิดค้นหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญห๓การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด๔ร่วมกันปฏิบัติตามนโยบายแผนงานและประเมินผล๕ร่วมกันปรับแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเกิดขึ้น

ถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนดังที่รูปแบบและประเภทของการมีส่วนร่วมดังนี้ 1 องค์การประชาชนที่จัดตั้งขึ้นมาอย่างไม่เป็นทางการมีการรวมตัวเพื่อร่วมกันหาประโยชน์ต่อส่วนรวมเช่นลูกเสือชาวบ้าน 2 องค์การประชาชนที่จัดตั้งขึ้นมาอย่างเป็นทางการองค์กรเหล่านี้มีการจดทะเบียนในรูปแบบของสมาคมมูลนิธิตามกฎหมาย 3 ตัวแทนบุคคลหรือตัวแทนขององค์กรเอกชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในรูปแบบต่างๆเช่นคณะกรรมการนโยบายคณะกรรมการเฉพาะกิจไพรต์เดชะรินทร์ 2527 10 นอกจากนี้ไพรต์เดชะรินทร์ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนดังนี้ 1 ร่วมหาการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนความต้องการของชุมชนวารสารจรการพัฒนาสังคมปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน ธันวาคม 2561 15 2 ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือเพื่อสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของประชาชน 3 ร่วมนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของสังคม 4 ร่วมการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงสุด 5 ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 6 ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตน 7 ร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานโครงการและกิจการให้บรรลุตามเป้าหมาย 8 ร่วมติดตามควบคุมประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้โดยเอกชนและรัฐบาลให้เป็นประโยชน์สูง

มีส่วนร่วมของหลักธรรมดังกล่าวนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการดังกล่าวหลักการบริหารนี้ไปปรากฏในพระสูตรต้นตอปฏิภาณคฤนิภาตนิบาตปฐมปิณณาสกซึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่าผู้ที่จะเป็นนักบริหารจัดการที่ดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มีการบริหารจัดการที่ดีและมีมนุษยสัมพันธ์๓๗ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ได้มีนักวิชาการทางพุทธศาสนาได้อธิบายขยายความไว้เป็นจำนวนมากจากเนื้อหาในพระไตรปิฎกดังกล่าวทำให้เรา

และเมื่อประสิทธิภาพมีดังนี้ 1) หลักทฤษฎีปาปนิคัสตรจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักทฤษฎีปาปนิคัสตรที่ปรากฏในพระไตรปิฎกซึ่งเป็น คัมภีร์ทางพุทธศาสนานั้นซึ่งในหลักธรรมดังกล่าวที่ได้กล่าวถึงหลักธรรม ของการบริหารจัดการ 146 | ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2561) ไว้ อย่างน่าสนใจซึ่งได้มีนักวิชาการทั้งทางพุทธหรือกระทั่งนักวิชาการที่ได้ ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทั่วไปได้นำหลักดังกล่าวไปใช้หรือมีส่วน ร่วมของหลักธรรมดังกล่าวนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการดังกล่าวหลักการ บริหารนี้ไปปรากฏในพระสูตรต้นปิฎกอังคตตรปิฎกยติกนิบาตรปฐม ปิณฑสภซึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่าผู้ที่จะเป็นนักบริหารจัดการที่ดีนั้นจะ ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มีการบริหารจัดการที่ดีและมีมนุษยสัมพันธ์ซึ่งใน ประเด็นดังกล่าวนี้ได้อีกนักวิชาการทางพุทธศาสนาได้อธิบายขยายความไว้ เป็นจำนวนมากจากเนื้อหาในพระไตรปิฎกดังกล่าวทำให้เราเข้าใจได้ระดับ หนึ่งของพระสูตรนี้แต่เพื่อที่จะเข้าใจในแนวคิดของทฤษฎีปาปนิคัสตรมากยิ่งขึ้นได้มีพระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต)ท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีปาปนิคัสตรหรือ ปาปนิคัสตร 3 ในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมว่า(ปาปนิคัส คหะพักพอคดา,องคคณพอคดา- qualities of a successful shopkeeper or business manager ประกอบด้วย 1) จักขุมาดัตถิ(รู้จักสินค้า ดูชอบเป็นสามารถคำนวณราคาจะทุนเก่งกาจไม่เม่นยา- shrewd) 2) วิธูโร จิตเจเนฐร(รู้จักแหล่งซื้อแหล่งขายรู้ความเคลื่อนไหวความต้องการของ ตลาดสามารถในการจัดซื้อจัดจำหน่ายรู้จักเอาใจลูกค้า- capable of

เขาใจได้ระดับหนึ่งของพระสูตรนี้แต่เพื่อที่จะเข้าใจแนวคิดของทฤษฎีปาป
นิคสูตรมากยิ่งขึ้นได้มีพระธรรมปิฎกปอปยุตโตท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีปาป
นิคสูตรหรือปาปนิคธรรมในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมว่า
ปาปนิคจะหลักพอต่างคุณของพ่อค้า Qualities of a Successful
Shopkeeper or Businessman ประกอบด้วย๘๘จักขุมาดูรู้จักสินค้า
ดูของเป็นสามารถคำนวณราคากะทุนเก่งกาจไหมเน่ยา Shrewd ๗ของดี
ไทย๒๐๒๐๑๖๓๑๖๔๘๘พระพรหมคุณาภรณ์ปอปยุตโตพจนานุกรมพุทธ
ศาสตร์ฉบับ

[illegible]

๒๗๒ วิชาโรจัดเจนธุรกิจรู้แหล่งซื้อแหล่งขายรู้ความเคลื่อนไหวความต้องการของตลาดสามารถในการจัดซื้อจัดจำหน่ายรู้ใจและรู้จักเอาใจลูกค้า Capable of Administering Business ๓)นิสสัยสัมพันธ์ในพร้อมด้วยแหล่งทุนเป็นที่ยอดเป็นที่ยอดคือไว้วางใจในหมู่แหล่งทุนใหญ่หาเงินมาลงทุนหรือดำเนินการโดยง่าย Having Good Credit Rating จากหลักการของพระธรรมปิฎกปอญุตโตดังกล่าวก็สอดคล้องกับสิ่งที่พระธรรมโกศาจารย์ประยูรธมมจิตโตได้กล่าวถึงคำตรัสองค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในทตติยปาปณิกสูตรว่าเกี่ยวกับคุณลักษณะ๓ประการของนักบริหารที่จะช่วยให้นักบริหารทำสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี๑.จักขุมาหมายถึงปัญญามองการณ์ไกลเช่นถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจต้องรู้ว่าอนาคตเศรษฐกิจหรือตลาดจะมีแนวโน้มเป็นแบบไหนหรือสามารถคาดการณ์ทิศทางหรืออนาคตในการดำเนินธุรกิจได้แม่นยำจากการอาศัยกระบวนการคิดที่รอบคอบและมีเหตุผลโดยอาจใช้ประสบการณ์ในอดีตร่วมในการตัดสินใจและวางแผนด้วยซึ่งคุณลักษณะ

ที่ดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์การบริหารจัดการที่ดีและมีมนุษยสัมพันธ์ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ได้มีนักวิชาการทางพุทธศาสนาได้อธิบายขยายความไว้เป็นจำนวนมากจากเนื้อหาในพระไตรปิฎกดังกล่าวทำให้เราเข้าใจในระดับหนึ่งของพระสูตรนี้แต่เพื่อที่จะเข้าใจในแนวคิดของทตติยปาปณิกสูตรมากยิ่งขึ้นได้มีพระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต)ท่านได้กล่าวถึงทตติยปาปณิกสูตรหรือปาปณิกธรรม 3 ในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมว่า(ปาปณิกังคะหลักพ่อค้า,องค์คุณของพ่อค้า- qualities of a successful shopkeeper or businessman)ประกอบด้วย 1)จักขุมาตาดี(รู้จักสินค้าของเป็นสามารถคำนวณราคาจะทุนเก็งกำไรแม่นยำ- shrewd) 2)วิชาโรจัดเจนธุรกิจ(รู้แหล่งซื้อแหล่งขายรู้ความเคลื่อนไหวความต้องการของตลาดสามารถในการจัดซื้อจัดจำหน่ายรู้ใจและรู้จักเอาใจลูกค้า- capable of administering business) 3)นิสสัยสัมพันธ์ในพร้อมด้วยแหล่งทุนเป็นที่ยอดเป็นที่ยอดคือไว้วางใจในหมู่แหล่งทุนใหญ่หาเงินมาลงทุนหรือดำเนินการโดยง่าย- having good credit rating)(Phra Brahmagunabhorn (P . A . Payutto), 2011 : 96 - 98)จากหลักการของพระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต)ดังกล่าวก็สอดคล้องกับสิ่งที่พระธรรมโกศาจารย์(ประยูรธมมจิตโต)ได้กล่าวถึงคำตรัสองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในทตติยปาปณิกสูตรว่าเกี่ยวกับคุณลักษณะ 3 ประการของนักบริหารที่จะช่วยให้นักบริหารทำสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี 1)จักขุมาหมายถึงปัญญามองการณ์ไกลเช่นถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจต้องรู้ว่าอนาคตเศรษฐกิจหรือตลาดจะมีแนวโน้มเป็นแบบไหนหรือสามารถคาด

Review Journal , Vol .3, No .1(2023)พระธรรมโกศาจารย์(ประยูรธมมจิตโต)ได้กล่าวถึงคำตรัสองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในทตติยปาปณิกสูตรว่าเกี่ยวกับคุณลักษณะ 3 ประการของนักบริหารที่จะช่วยให้นักบริหารทำสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี(พระธรรมโกศาจารย์(ประยูรธมมจิตโต), 2549) 1 .จักขุมาหมายถึงปัญญามองการณ์ไกลเช่นถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจต้องรู้ว่าอนาคตเศรษฐกิจหรือตลาดจะมีแนวโน้มเป็นแบบไหนหรือสามารถคาดการณ์ทิศทางหรืออนาคตในการดำเนินธุรกิจได้แม่นยำจากการอาศัยกระบวนการคิดที่รอบคอบและมีเหตุผลโดยอาจใช้ประสบการณ์ในอดีตร่วมในการตัดสินใจและวางแผนด้วยซึ่งคุณลักษณะข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Conceptual Skill คือการชำนาญในการใช้ความคิดหรือทักษะทางด้านความคิด 2 .วิชาโรหมายถึงจัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเช่นนักการเงินต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการเงินสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนต่างๆได้หรือเข้าใจในงบการเงินที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ในกรณีแพทย์ผ่าตัดสมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดสมองเป็นต้นคุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Technical Skill คือความชำนาญการด้านเทคนิคหรือทักษะทางด้านการปฏิบัติงาน 3 .นิสสัยสัมพันธ์ในหมายถึงพึ่งพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายในองค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้หรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคนโดยสามารถทำให้ให้พนักงานแต่ละคนปฏิบัติงานตามคำสั่ง

ข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Conceptual Skill คือการชำนาญในการใช้ความคิดหรือทักษะทางด้านความคิด๒๒รัฐโรหมายถึงจัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเช่นนักการเงินต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการเงินสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนต่างๆได้หรือเข้าใจในงบการเงินที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ในกรณีแพทย์ผ่าตัดสมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดสมองเป็นต้นคุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Technical Skill คือความ

ชำนาญการด้านเทคนิคหรือทักษะทางการปฏิบัติงาน๓นิสัยสลับปันโนหมายถึงพึงพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายในองค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้หรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคนโดยสามารถทำให้พนักงานแต่ละคนปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความ

โดยง่าย- having good credit rating) 38 วารสารโพธิศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (2566) Bodhisastra Review Journal , Vol .3, No .1(2023)พระธรรมโกศาจารย์(ประยุรธมมจิตโต)ได้กล่าวถึงคำตรัสองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้โดยชัดแจ้งว่าเกี่ยวกับคุณลักษณะ 3 ประการของนักบริหารที่จะช่วยให้นักบริหารทำสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี(พระธรรมโกศาจารย์(ประยุรธมมจิตโต), 2549) 1 .จักขุมาหมายถึงปัญญามองการณ์ไกลเช่นถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจต้องรู้ว่าอนาคตเศรษฐกิจหรือตลาดจะมีแนวโน้มเป็นแบบไหนหรือสามารถคาดการณ์ทิศทางหรือนาคตในการดำเนินธุรกิจได้แม่นยำจากการอาศัยกระบวนการคิดที่รอบคอบและมีเหตุผลโดยอาจใช้ประสบการณ์ในอดีตร่วมในการตัดสินใจและวางแผนด้วยซึ่งคุณลักษณะข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Conceptual Skill คือการชำนาญในการใช้ความคิดหรือทักษะทางด้านความคิด 2 .รัฐโรหมายถึงจัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเช่นนักการเงินต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการเงินสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนต่างๆได้หรือเข้าใจในงบการเงินที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ในกรณีแพทย์ผ่าตัดสมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดสมองเป็นต้นคุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Technical Skill คือความชำนาญการด้านเทคนิคหรือทักษะทางการปฏิบัติงาน 3 .นิสัยสลับปันโนหมายถึงพึงพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายในองค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กร

Conceptual Skill คือการชำนาญในการใช้ความคิดหรือทักษะทางด้านความคิด 3)รัฐโรหมายถึงจัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเช่นนักการเงินต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการเงินสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนต่างๆได้หรือเข้าใจในงบการเงินที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ในกรณีแพทย์ผ่าตัดสมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดสมองเป็นต้นคุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Technical Skill คือความชำนาญการด้านเทคนิคหรือทักษะทางการปฏิบัติงาน 3)นิสัยสลับปันโนหมายถึงพึงพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมี 26 | Journal of Mani Chettha Ram Wat Chommani Vol .6 No .1(January - February 2023)มนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายในองค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้หรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคนโดยสามารถทำให้พนักงานแต่ละคนปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความเต็มใจได้เป็นต้นคุณลักษณะที่สามนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Human Relation Skill คือความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์หรือทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์โดยคุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับของนักบริหารถ้าเป็นนักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมคนจำนวนมากคุณลักษณะข้อที่ 1 และ 3 มีความสำคัญมากส่วนข้อที่ 2 มีน้อยเพราะเขาสามารถใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถเฉพาะด้านได้สำหรับนักบริหารระดับกลางคุณลักษณะทั้ง 3 ข้อมีความสำคัญพอๆ

เต็มใจได้เป็นต้นคุณลักษณะที่สามนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Human Relation Skill คือความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์หรือทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์โดยคุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับของนักบริหารถ้านักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมคนจำนวนมากคุณลักษณะข้อที่ 1 และ 2 มีความสำคัญมากส่วนข้อที่ 3 มีน้อยเพราะเขาสามารถใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถเฉพาะด้านได้สำหรับนักบริหารระดับ

ใดในกรณีแพทย์ผ่าตัดสมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดสมองเป็นต้นคุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Technical Skill คือความชำนาญการด้านเทคนิคหรือทักษะทางด้านการปฏิบัติงาน 3 .นิสสัยสัมปັນโนหมายถึงพึงพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายในองค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้หรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่ยึดของคนโดยสามารถทำให้ให้พนักงานแต่ละคนปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความเต็มใจได้เป็นต้นคุณลักษณะที่สามนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Human Relation Skill คือความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์หรือทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์โดยคุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับของนักบริหารกล่าวคือถ้านักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมคนจำนวนมากคุณลักษณะข้อที่ 1 และ 3 มีความสำคัญมากส่วนข้อที่ 2 มีน้อยเพราะสามารถใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถเฉพาะด้านได้สำหรับนักบริหารระดับกลางคุณลักษณะทั้ง 3 ข้อมีความสำคัญพอๆกันนั้นคือเขาต้องมีความชำนาญเฉพาะด้านและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาในขณะเดียวกันต้องมีปัญญาที่มองภาพกว้างและไกลเพื่อเตรียมตัวสำหรับเป็นนักบริหารระดับสูงนอกจากนั้นต้องมีความสามารถในการสื่อสารประสานงานในการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์จากผู้บริหารระดับสูงมาสู่การปฏิบัติในผู้บริหารและพนักงานระดับล่างและนำผลการดำเนินงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมาสรุปและนำเสนอ

กลางคุณลักษณะทั้ง 3 ข้อมีความสำคัญพอๆกันนั้นคือเขาต้องมีความชำนาญเฉพาะด้านและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาในขณะเดียวกันต้องมีปัญญาที่มองภาพกว้างและไกลเพื่อเตรียมตัวสำหรับเป็นนักบริหารระดับสูงนอกจากนั้นต้องมีความสามารถในการสื่อสารประสานงานในการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์จากผู้บริหารระดับสูงมาสู่การปฏิบัติในผู้บริหารและพนักงานระดับล่างและนำผลการดำเนินงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมาสรุป

. 1 (January -- June 2023) 50 3 .นิสสัยสัมปັນโนในการมีทักษะการสื่อสารมนุษยสัมพันธ์ทำงานได้กับคนทุกระดับชั้นผูกมัดใจคนไว้ได้ด้วยความศรัทธาและเชื่อมั่นได้แก่การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้กับคนทุกระดับชั้นโดยไม่ถือเอื้อถือตัวไม่รู้สึกว่าเป็นอกว้าผู้อื่นยินดีที่จะให้รับฟังร่วมงานมีความโอบอ้อมอารียินดีที่จะช่วยเหลือทุกคนที่กำลังเดือดร้อนหรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคนโดยสามารถทำให้ให้พนักงานแต่ละคนปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความเต็มใจได้คุณลักษณะที่สามนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษคำว่า Human Relation Skill คือความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์หรือทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์โดยคุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับของนักบริหารถ้านักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมคนจำนวนมากคุณลักษณะข้อที่ 1 และข้อที่ 3 มีความสำคัญมากส่วนข้อที่ 2 มีน้อยเพราะเขาสามารถใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถเฉพาะด้านได้สำหรับนักบริหารระดับกลางคุณลักษณะทุกข้อมีความสำคัญพอๆกันนั้นคือเขาต้องมีความชำนาญเฉพาะด้านและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาในขณะเดียวกันต้องมีปัญญาที่มองภาพกว้างและไกลเพื่อเตรียมตัวสำหรับเป็นนักบริหารระดับสูงนอกจากนั้นต้องมีความสามารถในการสื่อสารประสานงานในการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์จากผู้บริหารระดับสูงมาสู่การปฏิบัติในผู้บริหารและพนักงานระดับล่างและนำผลการดำเนินงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมาสรุปและนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง(พระธรรมโกศาจารย์(ประยูรธมมจิตโต), 2552)สรุป

๒๘ดังกล่าวของท่านนั้นก็ได้มีคุณเกอส์กต์ไชยศรีศักดิ์ได้ให้ทัศนะต่อว่าในหลักการของทฤษฎีปาปนิคัสตอร์นั้นสำหรับหัวข้อหลักธรรมที่เป็นคุณสมบัติที่สำคัญสุดของนักบริหารที่ดีนั้นจะต้องมี Human Relation Skill หรือหลักนิสสัยสัมพันธ์โนเพราะมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีจะทำให้คนอยากเข้ามาร่วมงานและทำงานให้หากไม่มีมนุษย์สัมพันธ์การบริหารคนก็ไปไม่รอดหลักนิสสัยสัมพันธ์โนเป็นหลักการสำคัญที่จำเป็นและสำคัญมากสำหรับนักบริหารคนเพราะถ้ามนุษย์สัมพันธ์ไม่ดี

ก็ไม่มีใครอยากมาร่วมงานหรือทำงานให้เพราะการบริหารงานบริหารคนคือการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยร่วมกับคนอื่นทางด้านคุณณรงค์จึงควรให้ความเห็นว่าต่อว่า๔๐โดยหลักทฤษฎีปาปนิคัสตอร์ที่ประกอบด้วย๓หลักการนั้นเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะการมีวิสัยทัศน์หรือจักษุมารู้ว่าเป็นหลักการของนักบริหารที่ทันสมัยที่สุดเพราะการมองการณ์ไกลมีสายตาวินิจฉัยในการวิเคราะห์อนาคตทำให้ผู้บริหารนั้นมีโอกาสประสบความสำเร็จสามารถแข่งขันอยู่รอดใน

หรือทักษะทางด้านมนุษย์สัมพันธ์โดยคุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กักระดับของนักบริหารถ้าเป็นนักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมคนจำนวนมากคุณลักษณะข้อที่ 1 และ 3 มีความสำคัญมากส่วนข้อที่ 2 มีน้อยเพราะเขาสามารถใช้ได้บังคับบัญชาที่มีความสามารถเฉพาะด้านได้สำหรับนักบริหารระดับกลางคุณลักษณะทั้ง 3 ข้อมีความสำคัญพอๆกันนั่นคือเขาต้องมีความชำนาญเฉพาะด้านและมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาในขณะเดียวกันต้องมีปัญญาที่มองภาพกว้างและไกลเพื่อเตรียมตัวสำหรับเป็นนักบริหารระดับสูงนอกจากนั้นต้องมีความสามารถในการสื่อสารประสานงานในการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์จากผู้บริหารระดับสูงมาสู่การปฏิบัติในผู้บริหารและพนักงานระดับล่างและนำผลการดำเนินงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมาสรุปและนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงด้วยหลักการดังกล่าวของท่านนั้นก็ได้มีคุณเกอส์กต์ไชยศรีศักดิ์ได้ให้ทัศนะต่อว่าในหลักการของทฤษฎีปาปนิคัสตอร์นั้นสำหรับหัวข้อหลักธรรมที่เป็นคุณสมบัติที่สำคัญสุดของนักบริหารที่ดีนั้นจะต้องมี Human Relation Skill หรือหลักนิสสัยสัมพันธ์โนเพราะมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีจะทำให้คนอยากเข้ามาร่วมงานและทำงานให้หากไม่มีมนุษย์สัมพันธ์การบริหารคนก็ไปไม่รอดหลักนิสสัยสัมพันธ์โนเป็นหลักการสำคัญที่จำเป็นและสำคัญมากสำหรับนักบริหารคนเพราะถ้ามนุษย์สัมพันธ์ไม่ดีก็ไม่มีใครอยากมาร่วมงานหรือทำงานให้เพราะการบริหารงานบริหารคนคือการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยร่วมกับคนอื่นทางด้านคุณหลักทฤษฎีปาปนิคัสตอร์ที่ประกอบด้วย 3 หลักการนั้นเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะการมีวิสัยทัศน์หรือจักษุ

Skill หรือหลักนิสสัยสัมพันธ์โนเพราะมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีจะทำให้คนอยากเข้ามาร่วมงานและทำงานให้หากไม่มีมนุษย์สัมพันธ์การบริหารคนก็ไปไม่รอดหลักนิสสัยสัมพันธ์โนเป็นหลักการสำคัญที่จำเป็นและสำคัญมากสำหรับนักบริหารคนเพราะถ้ามนุษย์สัมพันธ์ไม่ดีก็ไม่มีใครอยากมาร่วมงานหรือทำงานให้เพราะการบริหารงานบริหารคนคือการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยร่วมกับคนอื่นทางด้านคุณหลักทฤษฎีปาปนิคัสตอร์ที่ประกอบด้วย 3 หลักการนั้นเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะการมีวิสัยทัศน์หรือจักษุมารู้ว่าเป็นหลักการของนักบริหารที่ทันสมัยที่สุดเพราะการมองการณ์ไกลมีสายตาวินิจฉัยในการวิเคราะห์อนาคตทำให้ผู้บริหารนั้นมีโอกาสประสบความสำเร็จสามารถแข่งขันอยู่รอดในธุรกิจได้ขณะที่รัฐหรือการจัดการระบอบโดยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเปรียบเทียบกับหลัก Competency ความสามารถที่จะเข้ามาสร้างสมดุลให้กับนักบริหารที่เป็นผู้นำและหลักนิสสัยสัมพันธ์โนเป็นความสามารถด้านมนุษย์สัมพันธ์โดยมีหลัก 3 ข้อควรมีอยู่ภายในของนักบริหารและหากหลอมรวมกันก็จะเป็นภูมิคุ้มกันที่มีประสิทธิภาพในการบริหารธุรกิจกิจการให้ประสบความสำเร็จหรือผ่านพ้นวิกฤติต่างๆไปได้(วิสูตรจิตสุทธิภากร, 2561) 39 พิทักษ์ชาญกล้า Phitak Harnklar สรุปว่าทฤษฎีปาปนิคัสตอร์ทั้งจากพระไตรปิฎกและอรรถกถารวมทั้งนักวิชาการและนักธุรกิจดังกล่าวทำให้สรุปได้ว่าความเป็นมาของหลักทฤษฎีปาปนิคัสตอร์ดังกล่าวที่ประกอบด้วยจักษุมารู้คือการมีวิสัยทัศน์วิธวิธีการจัดการดีและนิสสัยสัมพันธ์โนการมีมนุษย์สัมพันธ์ระหนักและให้ความสำคัญต่อหลักธรรมในทฤษฎีปาปนิคัสตอร์ดังกล่าว 3 .ประโยชน์ทฤษฎีปาปนิคัสตอร์

ธุรกิจได้ขณะที่รัฐหรือการจัดการธุระโดยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เปรียบเทียบได้กับหลัก Competency ความสามารถที่จะเข้ามาสร้าง สมดุลให้กับผู้บริหารที่เป็นผู้นำและหลักนิสัยสัมพันธ์โนเป็นความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์โดยหลัก๓ข้อควรมีอยู่ภายในของนักบริหารและหาก หลอมรวมกันก็จะเป็นภูมิคุ้มกันที่มีประสิทธิภาพในการบริหารธุรกิจกิจการ ให้ประสบความสำเร็จหรือผ่านพ้นวิกฤติต่างๆไปได้๔๑และต่อมาท่านดรบุญ เสริมบุญเจริญผลได้ให้กล่าว

ให้หากไม่มีมนุษยสัมพันธ์การบริหารคนก็ไปไม่รอดหลักนิสัยสัมพันธ์โนเป็น หลักการสำคัญที่จำเป็นและสำคัญมากสำหรับนักบริหารคนเพราะถ้ามนุษย สัมพันธ์ไม่ดีก็ไม่มีใครอยากมาร่วมงานหรือทำงานให้เพราะการบริหารงาน บริหารคนคือการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยร่วมกับคนอื่นทางด้านคุณ หลักทฤษฎีปาปนิคสูตรที่ประกอบด้วย 3 หลักการนั้นเป็นสิ่งสำคัญโดย เฉพาะการมีวิสัยทัศน์หรือจกขมาถือว่าเป็นหลักการของนักบริหารที่ทันสมัย ทันสมัยที่สุดเพราะการมองการณ์ไกลมีสายตาวินิจฉัยในการวิเคราะห์ อนาคตทำให้ผู้บริหารนั้นโอกาสประสบความสำเร็จสามารถแข่งขันอยู่รอด ในธุรกิจได้ขณะที่รัฐหรือการจัดการธุระโดยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เปรียบเทียบได้กับหลัก Competency ความสามารถที่จะเข้ามาสร้าง สมดุลให้กับผู้บริหารที่เป็นผู้นำและหลักนิสัยสัมพันธ์โนเป็นความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์โดยมีหลัก 3 ข้อควรมีอยู่ภายในของนักบริหารและหาก หลอมรวมกันก็จะเป็นภูมิคุ้มกันที่มีประสิทธิภาพในการบริหารธุรกิจกิจการ ให้ประสบความสำเร็จหรือผ่านพ้นวิกฤติต่างๆไปได้(วิสูตรจิตสุทธิภากร, 2561) 39 พิทักษ์หาญกล้า Phitak Harnklar สรุปว่าทฤษฎีปาปนิคสูตรทั้ง จากพระไตรปิฎกและอรรถกถารวมทั้งนักวิชาการและนักธุรกิจดังกล่าว ทำให้สรุปได้ว่าความเป็นมาของหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรดังกล่าวที่ประกอบ ด้วยจกขมาคือการมีวิสัยทัศน์วิธูโรการจัดการดีและนิสัยสัมพันธ์โนในการมี มนุษย์สัมพันธ์ตระหนักและให้ความสำคัญต่อหลักธรรมในทฤษฎีปาปนิคสูตร ดังกล่าว 3. ประโยชน์ทฤษฎีปาปนิคสูตรทฤษฎีปาปนิคสูตรกล่าวถึง กระบวนการไปสู่ความสำเร็จของพ่อค้าว่าพ่อค้าที่จะได้มาซึ่งโภคทรัพย์เป็น อันมากจะต้องมีคุณสมบัติ 3

ทำให้สรุปได้ว่าหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรประกอบด้วยจกขมาคือการมีวิสัย ทัศน์วิธูโรการจัดการดีและนิสัยสัมพันธ์โนในการมีมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญ ต่อองค์กรทุกระดับและถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรในทุก กระดับจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อหลักธรรมในทฤษฎีปาปนิคสูตร ดังกล่าว๔๐นิตยสารผู้จัดการเปิดไดรสูตรสร้างนักบริหารใช้หลักธรรมสู่ ความสำเร็จธุรกิจ๑๐พย๒๕๕๕ออนไลน์แหล่งที่มา <http://infogotomanager.com/news/printnews.aspx?id=70732> ๘กันยายน๒๕๖๗๔๑เรื่องเดียวกันหน้า๔๒อ้างแล้ว

ในทฤษฎีปาปนิคสูตรดังกล่าวคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงพุทธจึงได้แก่การนำ มาซึ่งปัจจัยในการสร้างภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมที่สามารถทำให้เกิด ภาวะผู้นำในองค์ใดเช่นกันซึ่งประกอบด้วยการมีวิสัยทัศน์การมีความ เชี่ยวชาญการมีมนุษยสัมพันธ์ยอมอนามาซึ่งการสร้างภาวะผู้นำตามหลัก พุทธธรรมจกขมาหมายถึงปัญญามองการณ์ไกลซึ่งก็คือการมีวิสัยทัศน์ของ ผู้นำวิธูโรหมายถึงจัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านนิสัยสัมพันธ์โน หมายถึงพึงพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความ สามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลงลงไปได้ตามกรอบระยะ เวลาที่กำหนดมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายใน องค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้หรือมี ความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคน(พระครูสมณธรรมนาถ, 2565) 6 |วารสารสหวิทยาการและการจัดการร่วมสมัยปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายน--ธันวาคม 2566 สรุปได้ว่าหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรดังกล่าวที่ ประกอบด้วยจกขมาคือการมีวิสัยทัศน์วิธูโรการจัดการดีและนิสัยสัมพันธ์โน ในการมีมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญต่อองค์กรทุกระดับและถือว่าเป็นหน้าที่ ของผู้บริหารและบุคลากรในทุกกระดับจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อ หลักธรรมในทฤษฎีปาปนิคสูตรดังกล่าวกรอบแนวคิดการวิจัยงานวิจัยในครั้ง นี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตาม หลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารบริษัท ISI จำกัดสามารถสรุปได้กรอบ แนวคิดในการวิจัยดังนี้ตัวแปรต้น/ตัวแปรอิสระตัวแปรตามภาพที่ 1 กรอบ แนวคิดการวิจัย 1 .การบริหารบุคคล 1)ด้านการสรรหาบุคลากรตามหลักท ฤษฎีปาปนิคสูตร 2)ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร 3)ด้านการวางแผนอัตราค่าจ้างตามหลักทฤษฎีปา

ดมกราคมมีถุณายน๒๕๖๑๑๑๕๕ Cohen JM Uphoff N Rural Development Participation Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation New York Cornell University 1980 อ้างถึงในศรัณย์เจียรนัยพิมพ์าม่วงศิริธรรมและอัศวินมณีเอ็นทรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษาวารสารวิชาการศึกษาศาสตรคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปีที่๑๖ฉบับที่๒๒๕๕๘๔๔๕๕

).รารกิจจานเบกษา.เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 23 ก,หน้า 1 - 24 .กรุวิจันฎญวุฒิปรีดา.(2563).การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน:แนวคิดหลักและการส่งเสริม.วารสารบัณฑิตแสงโคมค่า, 5 (2), 384 - 400 .รัชดา คำเสมานันท์.(2562).การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองของกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบลในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย.วารสารการเมืองการบริหารและกฎหมายคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา, 11 (2), 377 - 402 .รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2560 .(6 เมษายน 2560).รารกิจจานเบกษา.เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.รัชชัแหวนเพชร.(2552).ปัญหาของสภาคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ.กรุงเทพฯ:มปส. Journal of Academic for Public and Private Management Vol . 5 No . 1 January-April 2023 | 63 ศรัณย์เจียรนัย,พิมพ์าม่วงศิริธรรมและอัศวินมณีเอ็นทร.(2558).รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา.วารสารวิชาการศึกษาศาสตรคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 16 (2), 44 - 54 .สกลแก้วศิริ.(2553).การศึกษารูปแบบการบริหารงานสภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.สภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.(2564).รายงานผลการประเมินสภา

๔๐ผลการวิจัยพบว่าปะทะเลจัดเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดจนการประมงปะทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของปะทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่นการทำประมงที่มากเกินไปการทำลายพื้นที่ป่าชายเลนและการเสื่อมลงของคุณภาพน้ำชายฝั่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงกรณีศึกษาทรัพยากรปะทะเลเขตอำเภอขลุงจังหวัดจันทบุรี Participatory Action Research for Pattern Development of Restoration and Conservation in Fisheries Resource a Case Study of Scylla spp at Klung District Chanthaburi Province สัมพันธ์ทองหนูน้อย 1 อำนวยวัฒนกรสิริ 2 ทวีเดชไชยนาพงษ์ 3 และสิทธิพัฒน์แผ้วฉ่า 4 Sampan Tongnunui1 Amnuay Wattanakornsiri2 Thaweet Chainapong3 and Sittipat Phaewcham4 บทคัดย่อปะทะเลจัดเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดจนการประมงปะทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของปะทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่นการทำประมงที่มากเกินไปการทำลายพื้นที่ป่าชายเลนและการเสื่อมลงของคุณภาพน้ำชายฝั่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนารูปแบบวิธีการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปูชนิดนี้ในเชิงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับแนวการจัดการทรัพยากรปะทะเลโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยคือไม่จับปูไข่นอกกระดองไม่จับปูขนาดเล็กไม่ทำลายป่าชายเลนค่าสำคัญปะทะเลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน 1 อสาขาชีววิทยาเชิงอนุรักษ์มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตกาญจนบุรี

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
การพัฒนาแบบวิธีการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปูทะเลในเชิงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับแนวทางการจัดการทรัพยากรปูทะเลโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยคือไม่จับปูไขนอกกระดองไม่จับปูขนาดเล็กและไม่ทำลายป่าชายเลน๕๖ศิวพรละม้ายได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัย	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแบบการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงกรณีศึกษาทรัพยากรปูทะเลเขตอำเภอขลุงจังหวัดจันทบุรี Participatory Action Research for Pattern Development of Restoration and Conservation in Fisheries Resource a Case Study of Scylla spp at Klung District Chanthaburi Province สัมพันธ์ทองหนูญ 1 อำนวยวัฒนกรสิริ 2 ทวีเดช ไซยานพวงษ์ 3 และสิทธิพัฒน์แผ้วฉ่ำ 4 Sampan Tongnunui1 Amnuay Wattanakornsiri2 Thaweedet Chainapong3 and Sittipat Phaewcham4 บทคัดย่อปูทะเลจัดเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดจนการประมงปูทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของปูทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่นการทำประมงที่มากเกินไปการทำลายพื้นที่ป่าชายเลนและการเสื่อมลงของคุณภาพน้ำชายฝั่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนาแบบวิธีการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปูชนิดนี้ในเชิงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับแนวทางการจัดการทรัพยากรปูทะเลโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยคือไม่จับปูไขนอกกระดองไม่จับปูขนาดเล็กไม่ทำลายป่าชายเลนคำสำคัญปูทะเลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน 1 อสาขา ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตกาญจนบุรี 71150 2 ศศดรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 32000 3 อดรภาค
ชุมชนอำเภอบางพลีจังหวัดนครนายกผลการวิจัยพบว่าพบกระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน๙ขั้นตอนโดยแบ่งกระบวนการได้เป็น๓ขั้นได้แก่๑ขั้นการเริ่มคิดอย่างมีพลังประกอบด้วยรวมคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันเสริมสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพและปรับความคิดงานวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก๒ขั้นการลงมือทำอย่างสร้างสรรค์ประกอบด้วยสร้างโจทย์จากบริบทอย่างเหมาะสมเรียนรู้จากการปฏิบัติไปอย่างมั่ววัดวิเคราะห์ตนเองหาที่เลี้ยงมาเดิมเดิมและปฏิบัติซ้ำทำอย่างมีหลักการและจะฐาน	าเสนอผล 2 ประเด็นสำคัญได้แก่ 1 กระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชนและ 2 ผลจากการพัฒนานักวิจัยชุมชนดั่งนำเสนอรายละเอียดต่อไปนี้ 1 กระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชนผลการศึกษากระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชนพบกระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน 9 ขั้นตอนโดยแบ่งกระบวนการได้เป็น 3 ขั้นได้แก่ 1 ขั้นการเริ่มคิดอย่างมีพลังประกอบด้วยรวมคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันเสริมสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพและปรับความคิดงานวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก 2 ขั้นการลงมือทำอย่างสร้างสรรค์ประกอบด้วยสร้างโจทย์จากบริบทอย่างเหมาะสมเรียนรู้จากการปฏิบัติไปอย่างมั่ววัดวิเคราะห์ตนเองหาที่เลี้ยงมาเดิมเดิมและปฏิบัติซ้ำทำอย่างมีหลักการและฐานคิดและ 3 ขั้นการสังเคราะห์ผลและส่งต่อประกอบด้วยร่วมกันคิดประมวลผลข้อมูลรวบยอดและนำเสนอเผยแพร่สู่สาธารณะผลการพัฒนานักวิจัยชุมชนพบทั้งผลในระดับบุคคลและผลระดับชุมชนดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1.1 ขั้นการเริ่มคิดอย่างมีพลังเป็นขั้นที่สะท้อนขั้นตอนที่เป็นความคิดอารมณ์ความรู้สึกประกอบด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่รวมคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพและปรับความคิดงานวิจัยไม่ใช่เรื่องยากรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1 รวมคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนานักวิจัยชุมชนหรือการใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาของชุมชนเป็นการรวมคนในชุมชนที่มีความคิดความเชื่อความต้องการคล้ายกันหรือผู้ที่ประสบปัญหาเหมือนกันมาร่วมกันเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์การแก้ปัญหาซึ่งวิธีการรวมคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันกันได้หลายวิธีเช่นการพูดคุยชักชวนการสร้างควมเข้าใจในประเด็นปัญหาของชุมชนยกตัวอย่าง

ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเพลินในงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดย ๕๖ สัมพันธ์ของหนูน้อยอำนาจพัฒนกรสิริทวีเดชไชยนาทพงษ์ และสิทธิพัฒน์แผ้วถำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูป

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา PARTICIPATIVE ADMINISTRATION AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF SCHOOL MANAGEMENT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3 IN PHRANAKHON SI AYUTTHAYA รามเรือนทองดี Ram Ruanthongdee วัชรภัทรเดชะวัฒน์ศิริดารง Wachapatr Techawattanasiridwrmong มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University Thailand Email ramawd29621@gmail.com บทคัดย่อบทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2 ศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัยพบว่า 1 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมากโดยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านการดำเนินการ 2 ประสิทธิผลของการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงาน

๔๑เรียงลำดับตามคำขวัญมีเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ด้านการร่วมทำด้านร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ด้านร่วมยอมรับในผลการประเมินด้านร่วมประเมินผลงานและด้านการร่วมคิด๕๘สุภัทระชัยลีสะใบพระเทพปริยัติเมธีผู้พัฒนาศิริโรและบุญทันดอกโธสงได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาโมเดลประสิทธิผลพุทธวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรผลการวิจัยพบว่า๑ศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรที่

การพัฒนาโมเดลประสิทธิผลพุทธวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตร EFFECTIVENESS MODEL DEVELOPMENT OF BUDDHIST METHOD ADMINISTRATION OF AGRICULTURAL COMMUNITY LEARNING CENTER สุภัทระชัยลีสะใบ Suphattharachai Sisabai พระเทพปริยัติเมธีผู้พัฒนาศิริโร Phratheppariyatimethi Thitabadh Siridharo บุญทันดอกโธสง Boonton Dockthaisong มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University Thailand Email suphattharachaisis@mcu.ac.th บทคัดย่อบทความนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรที่มีประสิทธิผล 2 พัฒนาโมเดลประสิทธิผลพุทธวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตร 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ใช้การวิจัยแบบผสานวิธีหุระยะแบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 23 รูปคน 2 การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง 520 คน 3 การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 รูปคนเครื่องมือวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบสอบถามแบบบันทึกการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เนื้อหาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยายวิเคราะห์สหสัมพันธ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปตรวจสอบความตรงของโมเดลและขนาดอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมด้วยโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยพบว่า 1 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตร

มีประสิทธิผลต้องมีปัจจัยแห่งความสำเร็จเป็นพื้นฐานใช้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและดำเนินการโดยอาศัยธรรมะเพื่อการพัฒนาขึ้นประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอกตัวคือการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและปัจจัยแห่งความสำเร็จตัวแปรแฝงภายในตัวคือธรรมะเพื่อการพัฒนาปฏิบัติและประสิทธิผลพุทธวิธีบริหารจัดการฯ๓โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์๕๙จิราภรณ์เกาญจนสุพรรณวรรณวีร์บุญคุ้มและคณิตเขียววิชัยได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารวิจัยเชิง

แบบมีส่วนร่วมและดำเนินการโดยอาศัยธรรมะเพื่อการพัฒนาขึ้นประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัวคือการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและปัจจัยแห่งความสำเร็จตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวคือธรรมะเพื่อการพัฒนาปฏิบัติและประสิทธิผลพุทธวิธีบริหารจัดการฯ 3 โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าไคสแควร์ 4101 องศาอิสระ 29 ความน่าจะเป็น 069 คำดัชนีวัดความ Received 24 January 2020 Revised 29 February 2020 Accepted 29 February 2020 198 Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology Vol5 No2 February 2020 กลมกลืน 992 และคำดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ 028 ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมปัจจัยแห่งความสำเร็จและธรรมะเพื่อการพัฒนาปฏิบัติขนาดอิทธิพลเท่ากับ 081 658 และ 399 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ตามลำดับได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและปัจจัยแห่งความสำเร็จผ่านตัวแปรธรรมะเพื่อการพัฒนาปฏิบัติขนาดอิทธิพลเท่ากับ 109 และ 203 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ตามลำดับคำสำคัญ พุทธวิธีบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตร Abstract Objectives of this article were 1 To study the factors affecting the administration of effective agricultural community learning center 2 To develop effectiveness model of Buddhist administration of the agricultural community learning center and 3 To examine the validation of the developed model against empirical data using the multiphase mixed methods research Divided research

ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงกรณศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีแบ่งเป็น๔ประเภทคือ๑มรดกทางวัฒนธรรมได้แก่โบราณสถานโบราณวัตถุและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม๒อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้แก่การแต่งกายและภาษา๓ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีได้แก่ที่อยู่อาศัยขนบธรรมเนียมประเพณีอาหารท้องถิ่นสมุนไพรรักษาโรคสาธารณสุขแบบดั้งเดิมศิลปะการดนตรีและการละเล่นศิลปหัตถกรรมและการทำมาหากิน 4 สิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยโดยพบการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2563 จิราภรณ์เกาญจนสุพรรณ 84 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงกรณศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีจิราภรณ์เกาญจนสุพรรณ 1 วรรณวีร์บุญคุ้ม 2 คณิตเขียววิชัย 3 บทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี 2 สร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมของกะเหรี่ยงโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนกะเหรี่ยงอำเภอบ้านคาจังหวัดราชบุรีใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ 1 มรดกทางวัฒนธรรมได้แก่โบราณสถานโบราณวัตถุและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2 อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้แก่การแต่งกายและภาษา 3 ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีได้แก่ที่อยู่อาศัยขนบธรรมเนียมประเพณีอาหารท้องถิ่นสมุนไพรรักษาโรคสาธารณสุขแบบดั้งเดิมศิลปะการดนตรีและการละเล่นศิลปหัตถกรรมและการทำมาหากิน 4 สิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยโดยพบการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตทั้งหมด 8 ด้านคือ 1 การแต่งกาย 2 ที่อยู่อาศัย 3 การทำมาหากิน 4 ภาษา 5 อาหาร 6 ประเพณีและพิธีกรรม 7 การรักษาโรคและ 8 ดนตรีกะเหรี่ยงผลจากการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีพบว่า 5 กิจกรรมได้แก่ 1 กิจกรรมจัดทำคู่มือดนตรีกะเหรี่ยง 2 กิจกรรมจัดทำคู่มือสมุนไพรกะเหรี่ยง 3 กิจกรรมจัดทำคู่มือภาษากะเหรี่ยง 4 การสร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี 5 การสืบทอดประเพณีกินข้าวห่อโดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงประสบความสำเร็จประกอบด้วย 1 ผู้นำที่ดี 2 สมาชิกในชุมชนเข้มแข็ง 3

ทั้งหมด๘ด้านคือ๑การแต่งกาย๒ที่อยู่อาศัย๓การทำมา
หากิน๔ภาษา๕อาหาร๖ประเพณีและพิธีกรรม๗การรักษาโรคและ๘ดนตรี
กะเหรี่ยงผลจากการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยง
จังหวัดราชบุรีพบว่า๑กิจกรรมได้แก่๑กิจกรรมจัดทำคู่มือดนตรี
กะเหรี่ยง๒กิจกรรมจัดทำคู่มือสมุนไพรกะเหรี่ยง๓กิจกรรมจัดทำคู่มือภาษา
กะเหรี่ยง๔การสร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี๕การ
สืบทอดประเพณีกินข้าวหอ โดยมีปัจจัยที่ส่งผล

ให้กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงประสบความสำเร็จประกอบ
ด้วย๑ผู้นำที่ดี๒สมาชิกในชุมชนเข้มแข็ง๓เครือข่ายหน่วยงานภายนอก
ให้การสนับสนุน๔ชุมชนมีฐานทุนทางวัฒนธรรมที่ดี๕จิตสำนึกความเป็น
ชาติพันธุ์กะเหรี่ยง๖๐๕๘ครองคนบำรุงเวชการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้
บริหารกับความเพลินในงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร๒๕๖๑๕๙สุภัทรรักษ์สี่สไบพระเทพ
ปริยัติเมธีธรรมาภรณ์

ให้เข้าสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน Dhonburi Rajabhat University
Journal Volume 14 Issue 2 JulyDecember 2020 Jiraporn
Kanchanasuphan 91 2 การสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทาง
วัฒนธรรมของกะเหรี่ยงโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนผู้วิจัยได้
รวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีแล้วนั้นจึงนำไปสู่
กระบวนการดำเนินงานในการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม
โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเข้ามาเป็นฐานสำคัญ
ในการดำเนินงานซึ่งเป็นการสร้างความร่วมมือในกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องทุก
ภาคส่วนมาร่วมดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมโดยการใช่วิธีการสนทนากลุ่มคือ
ร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติและร่วมติดตามประเมินผลในทุกขั้นตอนของ
การสร้างกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมพบว่าชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีมี
วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ใกล้จะสูญหายไปจากชุมชนทำให้กลืนหายความเป็น
กะเหรี่ยงในชุมชนเริ่มลดน้อยลงไปในยุคปัจจุบันทั้งนี้ได้มีกระบวนการ
ดำเนินงานในการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยง
จังหวัดราชบุรีสู่ความยั่งยืนโดยมีการดำเนินการสร้างกิจกรรมการส่งเสริม
การอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีดังนี้จากการที่ชุมชนกะเหรี่ยง
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการ
อนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีออกเป็น 5 กิจกรรมได้แก่ 1
กิจกรรมจัดทำคู่มือดนตรีกะเหรี่ยง 2 กิจกรรมจัดทำคู่มือสมุนไพรกะเหรี่ยง
3 กิจกรรมจัดทำคู่มือภาษากะเหรี่ยง 4 การสร้างแหล่งเรียนรู้

ประเพณีกินข้าวหอ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรม
กะเหรี่ยงประสบความสำเร็จประกอบด้วย 1 ผู้นำที่ดี 2 สมาชิกในชุมชนเข้ม
แข็ง 3 เครือข่ายหน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน 4 ชุมชนมีฐานทุนทาง
วัฒนธรรมที่ดี 5 จิตสำนึกความเป็นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงค่าสำคัญการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงกลุ่มชาติพันธุ์
กะเหรี่ยง 1 นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนา
ศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรอีเมล jjira 279ccp hotmailcom 2 ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ดร.คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร 3 ศาสตราจารย์ดร.
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรวันที่รับบทความ 06 05 2563 วัน
แก้ไขบทความ 29 05 2563 วันตอบรับบทความ 01 06 2563 Dhonburi
Rajabhat University Journal Volume 14 Issue 2 JulyDecember
2020 Jiraporn Kanchanasuphan 85 1 Graduate Student Doctor
of Philosophy Development Studies Program Silpakorn
University email jjira 279ccp hotmailcom 2 Assistant Professor
Faculty of Education Silpakorn University 3 Professor Faculty of
Education Silpakorn University Participatory Action Research
for the Conservation of Sustainable Karen Culture a Case Study
of the Karen Ethnic Group in Ratchaburi Province Jiraporn
Kanchanasuphan1 Wannawee Boonkoun2 Kanit Kheovichai3
Abstract The purposes of this research were to 1 study the
cultures and changes of the Karen community in Ratchaburi
province and 2 create the activities to promote the cultural
conservation of Karen at Banca District Ratchaburi province
The instruments for this qualitative research

ประเทศไทยตลอดจนการประมงทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนารูปแบบวิธีการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาวิธีการเพาะ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงกรณีศึกษาทรัพยากรปูทะเลเขตอำเภอคลองจังหวัดจันทบุรี Participatory Action Research for Pattern Development of Restoration and Conservation in Fisheries Resource a Case Study of Scylla spp at Klung District Chanthaburi Province สัมพันธ์ทองหนูน้อย 1 อำนวยวัฒน์กรสิริ 2 ทวีเดชไชยานพวง 3 และสิทธิพัฒน์แก้วน้ำ 4 Sampan Tongnunui1 Amnuay Wattanakornsiri2 Thaweedet Chainapong3 and Sittipat Phaewcham4 บทคัดย่อปูทะเลจัดเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดจนการประมงปูทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของปูทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่นการทำประมงที่มากเกินไปการทำลายพื้นที่ป่าชายเลนและการเสื่อมลงของคุณภาพน้ำชายฝั่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนารูปแบบวิธีการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนารูปแบบการเพาะเลี้ยงปูชนิดนี้ในเชิงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับแนวการจัดการทรัพยากรปูทะเลโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยคือไม่จับปูไขนอกกระดองไม่จับปูขนาดเล็กไม่ทำลายป่าชายเลนค่าสำคัญปูทะเลและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน 1 อสาชาชีววิทยาเชิงอนุรักษ์มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตกาญจนบุรี 71150 2 ผศดรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมคณะวิทยาศาสตร์

ความสำเร็จเป็นพื้นฐานใช้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและดำเนินการ โดยอาศัยธรรมะเพื่อการปฏิบัติ โมเดลที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยตัวแปรแฝง ภายนอกตัวคือการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ตัวแปรแฝงภายในตัวคือธรรมะเพื่อการปฏิบัติและประสิทธิภาพพฤติกรรมการ บริหารจัดการฯ โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์จักรภพ กาณจนสุนทรนรรณวีร์ปญญคม และคณิตเขียววิชัยย์ ๒๕๖๓, ๒๕๖๗ วัฒนธรรม ของชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีพบการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่

พื้นฐานด้วยวิธีการทางสถิติและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล ประสิทธิภาพของวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต่อไป 3 ระยะที่ 3 ใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเฉพาะโดยนำโมเดลประสิทธิภาพวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาเป็นโมเดลตั้งต้นในการกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มเฉพาะขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อยืนยันโมเดลต่อไปผลการวิจัยผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีต้องมีปัจจัยแห่งความสำเร็จเป็นพื้นฐานใช้กระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและดำเนินการโดยอาศัยธรรมชาติเพื่อการปฏิบัตินำไปสู่ประสิทธิภาพวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรซึ่งโมเดลที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัวแปรได้แก่การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและปัจจัยแห่งความสำเร็จตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวแปรได้แก่ธรรมชาติเพื่อการปฏิบัติและประสิทธิภาพวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้โดยมีตัวแปรธรรมชาติเพื่อการปฏิบัติเป็นตัวแปรส่งผ่านดังภาพที่ 1 ภาพที่ 1 โมเดลประสิทธิภาพวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตรวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563 203 ผลการวิจัยระยะที่ 2 พบว่า 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงจำนวน 109 คนและเพศชายจำนวน 411 คนคิดเป็นร้อยละ 210 และ 790 ตามลำดับพิจารณาช่วงอายุพบว่าในแต่ละช่วงอายุมีจำนวน

ส่งผลต่อวิถีชีวิตทั้งหมด๘ด้านคือการแต่งกาย๒ที่อยู่อาศัย๓การทำมาหากิน๔ภาษา๕อาหาร๖ประเพณีและพิธีกรรม๗การรักษาโรคและ๘ดนตรีกะเหรี่ยงผลจากการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีพบว่า๕กิจกรรมได้แก่๑กิจกรรมจัดทำคู่มือดนตรีกะเหรี่ยง๒กิจกรรมจัดทำคู่มือสมุนไพรกะเหรี่ยง๓กิจกรรมจัดทำคู่มือภาษากะเหรี่ยง๔การสร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี๕การสืบทอดประเพณีกินข้าวหอโดย

Dhonburi Rajabhat University Journal Volume 14 Issue 2 JulyDecember 2020 Jiraporn Kanchanasuphan 91 2 การสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมของกะเหรี่ยงโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีแล้วนั้นจึงนำไปสู่กระบวนการดำเนินงานในการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเข้ามาเป็นฐานสำคัญในการดำเนินงานซึ่งเป็นการสร้างความร่วมมือในกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมาร่วมดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมโดยการใช่วิธีการสนทนากลุ่มคือร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติและร่วมติดตามประเมินผลในทุกขั้นตอนของการสร้างกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมพบว่าชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีมีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ใกล้จะสูญหายไปจากชุมชนทำให้กลืนอายความเป็นกะเหรี่ยงในชุมชนเริ่มลดน้อยลงไปในยุคปัจจุบันทั้งนี้ได้มีกระบวนการดำเนินงานในการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีสู่ความยั่งยืนโดยมีการดำเนินการสร้างกิจกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีตั้งนั้จากการที่ชุมชนกะเหรี่ยงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีออกเป็น 5 กิจกรรมได้แก่ 1 กิจกรรมจัดทำคู่มือดนตรีกะเหรี่ยง 2 กิจกรรมจัดทำคู่มือสมุนไพรกะเหรี่ยง 3 กิจกรรมจัดทำคู่มือภาษากะเหรี่ยง 4 การสร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมกะเหรี่ยงและ 5 การสืบ

ยุทธ์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีระดับสูงสุดคือการคิดและวางแผนเชิงกลยุทธ์รองลงมาคือด้านการกำหนดทิศทางและด้านที่มีระดับต่ำสุดคือด้านการพัฒนาผู้นำในปัจจุบันและในอนาคตและ๒แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามหลักทฤษฎีปาปโกสูตรของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างพบว่า๑ด้านจักษุ

ด้วยจินตนาการที่หลากหลายรองลงมาคือการกำหนดวิสัยทัศน์และการรับรู้ความเข้าใจการคิดรวบยอดและการคิดอย่างมีกลยุทธ์ตามลำดับส่วนด้านที่มีระดับสภาพปัจจุบันต่ำสุดคือการคิดเชิงปฏิบัติสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกันด้านที่มีสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือการรับรู้ความเข้าใจการคิดรวบยอดและการคิดอย่างมีกลยุทธ์รองลงมาคือการคาดการณ์และการกำหนดอนาคตและการกำหนดวิสัยทัศน์ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันส่วนด้านที่มีระดับสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุดคือการสร้างสรรคกลยุทธ์ด้วยจินตนาการที่หลากหลายการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาพรวมพบว่าด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดได้แก่การคิดเชิงปฏิบัติรองลงมาคือการรับรู้ความเข้าใจการคิดรวบยอดและการคิดอย่างมีกลยุทธ์และการคาดการณ์และการกำหนดอนาคตตามลำดับส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุดคือการสร้างสรรคกลยุทธ์ด้วยจินตนาการที่หลากหลาย 2 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษารายละเอียดของรูปแบบมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วนคือ 1 ชื่อรูปแบบ 2 หลักการแนวคิดพื้นฐานและความเป็นมาของรูปแบบ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4 ลักษณะของรูปแบบ 5 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวทางของรูปแบบมีรายละเอียดดังนี้ 1 ชื่อรูปแบบการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกและสร้างกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลง Conscious Process and Building Change Strategy Model CP CS M0del 2 หลักการแนวคิดพื้นฐาน

ประกอบด้วย๓แนวทาง๑๑พระครูสังฆรักษ์ภูวนธรรพคุณในเริ่มศรีสมบัตินครและพระสอนดำวาทสทุโทศึกษาเรื่องภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดขอนแก่นผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการจัดการ

ของประชาชน๖๓พระมหากษัตริย์และพระมหากษัตริย์พลสิริโรศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดเลยผลการวิจัยพบว่าการศึกษาภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดเลยโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือด้านผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานด้านผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและด้านผู้มีความสามารถในการปฏิบัติงานและ๒แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหาร

รู้กว้างรู้ลึก 2 .ด้านวิรุโพบว่าผู้บริหารควรมีแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมชั้นหมั่นฝึกฝน 3 .ด้านนิสสัยสัมปบันิพบว่าผู้บริหารควรมีความเข้าใจปัญหาที่อาจเกิดขึ้นมองคนให้ออกบอคนให้ไว้ได้ใช้คนให้เป็นสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูสังฆรักษ์ภูวนธรรพคุณใน(เริ่มศรี)(2565)ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดขอนแก่นผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านหน้า 107 วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ Academic Journal of Political Science and Public Administration ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2567 Vol . 6 No . 1 January - April 2024 องค์ความรู้จากการวิจัยองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยจากการศึกษาสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้ดังนี้ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบด้านจิตตสมาธิ(มีวิสัยทัศน์ชำนาญในการใช้ความคิด)การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานครการบูรณาการหลักพุทธธรรมด้านนิสสัยสัมปบันิ(มีมนุษยสัมพันธ์ชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์) 1 .สอนให้เยาวชนเข้าใจและเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลรวมถึงวัฒนธรรมและศาสนาที่แตกต่างกัน 2 .สอนให้เยาวชนเรียนรู้การสื่อสารที่ชัดเจนและเรียบง่ายให้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างเปิดกว้าง 3 .สอน

อดลเมธ(2565)ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดเลยผลการวิจัยพบว่าการศึกษาภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดเลยโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ด้านผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานด้านผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและด้านผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติ 2 .ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักทศตียปาปณิกธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลลั่นกลองกับภาวะผู้นำการบริหารของผู้บริหารโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก(R =.938**)จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าภาวะผู้นำที่ใช้หลักทศตียปาปณิกธรรมไปบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.01จึงยอมรับสมมติฐานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปัญญาโชติธมโม(2561)ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำตามหลักทศตียปาปณิกธรรมของผู้บริหารเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่นอำเภอท่ามะกาจังหวัดกาญจนบุรีผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับหลักปาปณิกธรรมกับภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่นจังหวัดกาญจนบุรีพบว่าปัจจัยเกี่ยวกับหลักปาปณิกธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงจำแนกตามรายด้านพบว่าด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์อยู่ในระดับสูงด้านการสร้างแรงบันดาลใจอยู่ในระดับสูงด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญาอยู่ในระดับสูงด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับสูงวารสารสันติสุขปริทรรศน์ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2566)| 35 3 .ผลการวิจัยข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการบริหารของผู้บริหารพบว่า 1 |ผู้

เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นปัญหาที่ก่ออันตรายด้านกายภาพเกิดจากความเติบโตของอุตสาหกรรมที่มีส่วนทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงและเป็นวงกว้างปัญหาที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เป็นปัญหาทั้งทางกายและทางจิตใจรวมถึงปัญหาด้านปัญญาด้วยซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้นแม้จะมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาแก้ปัญหาโดยการควบคุมอย่างใกล้ชิดมีมาตรการลงโทษผู้กระทำผิดเช่นการจับผู้กระทำผิดการออกกฎระเบียบเพื่อสร้างเป็นกรอบและการสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริม

การแก้ไขปัญหาล้างแวดล้อมตามหลักภาวนา 4 Solution to Environmental Problems Based on the Principles of Bhavana 4 1 จันทรธรรมอินทรีเกิด Jundham Intheekred บุญเลิศโอรุส Boonlert Otsu บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University 1Corresponding author email sky love189 hotmailcom Received December 16 2020 Revised December 26 2020 Accepted December 26 2020 บทคัดย่อบทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแนวทางการแก้ไขปัญหาล้างแวดล้อมตามหลักภาวนา 4 ประกอบด้วยกายภาวนาสัจภาวนาจิตภาวนาและปัญญาภาวนาโดยการประยุกต์ให้เห็นปัญหาที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมปัญหาที่ก่ออันตรายด้านกายภาพซึ่งเกิดจากความเติบโตของอุตสาหกรรมที่มีส่วนทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงและเป็นวงกว้างปัญหาที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เป็นปัญหาทั้งทางกายและทางจิตใจรวมถึงปัญหาด้านปัญญาด้วยซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้นแม้จะมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาแก้ปัญหาโดยการควบคุมอย่างใกล้ชิดมีมาตรการลงโทษผู้กระทำผิดเช่นการจับผู้กระทำผิดการออกกฎระเบียบเพื่อสร้างเป็นกรอบและการสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้คนรักษาสังแวดล้อมก็ตามก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพการให้กิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันเช่นการปลูกต้นไม้คัดแยกขยะใช้สอยอย่างประหยัดหรือนำกลับมาใช้ใหม่เป็นการประยุกต์ตามหลักกายภาวนาการก่อให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ให้มีความเสมอภาคยุติธรรมมีกฎหมายระเบียบหรือกติการ่วมกันเป็นการประยุกต์ตามหลักสัจภาวนาการทำให้นุชนเรามีความอดทนมีวิริยะพากเพียรไม่ท้อถอย มีสติ

ให้คนรักษาสังแวดล้อมก็ตามก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพโดยแนวทางการแก้ไขปัญหาล้างแวดล้อมสามารถดำเนินการตามหลักภาวนา๔ได้ซึ่งประกอบด้วยกายภาวนาสัจภาวนาจิตภาวนาและปัญญาภาวนาโดยการให้กิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันเช่นการปลูกต้นไม้คัดแยกขยะใช้สอยอย่างประหยัดหรือนำกลับมาใช้ใหม่เป็นการประยุกต์ตามหลักกายภาวนา๒การก่อให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ให้มีความเสมอภาคยุติธรรมมีกฎหมายระเบียบหรือกติการ่วมกันเป็นการประยุกต์ตาม

การแก้ไขปัญหาล้างแวดล้อมตามหลักภาวนา 4 Solution to Environmental Problems Based on the Principles of Bhavana 4 1 จันทรธรรมอินทรีเกิด Jundham Intheekred บุญเลิศโอรุส Boonlert Otsu บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University 1Corresponding author email sky love189 hotmailcom Received December 16 2020 Revised December 26 2020 Accepted December 26 2020 บทคัดย่อบทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแนวทางการแก้ไขปัญหาล้างแวดล้อมตามหลักภาวนา 4 ประกอบด้วยกายภาวนาสัจภาวนาจิตภาวนาและปัญญาภาวนาโดยการประยุกต์ให้เห็นปัญหาที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมปัญหาที่ก่ออันตรายด้านกายภาพซึ่งเกิดจากความเติบโตของอุตสาหกรรมที่มีส่วนทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงและเป็นวงกว้างปัญหาที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เป็นปัญหาทั้งทางกายและทางจิตใจรวมถึงปัญหาด้านปัญญาด้วยซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้นแม้จะมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาแก้ปัญหาโดยการควบคุมอย่างใกล้ชิดมีมาตรการลงโทษผู้กระทำผิดเช่นการจับผู้กระทำผิดการออกกฎระเบียบเพื่อสร้างเป็นกรอบและการสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้คนรักษาสังแวดล้อมก็ตามก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพการให้กิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันเช่นการปลูกต้นไม้คัดแยกขยะใช้สอยอย่างประหยัดหรือนำกลับมาใช้ใหม่เป็นการประยุกต์ตามหลักกายภาวนาการก่อให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ให้มีความเสมอภาคยุติธรรมมีกฎหมายระเบียบหรือกติการ่วมกันเป็นการประยุกต์ตามหลักสัจภาวนาการทำให้นุชนเรามีความอดทนมีวิริยะพากเพียรไม่ท้อถอย มีสติ

หลักสัจจกาวานาการทำให้มนุษย์เรามีความอดทนมีวิริยะพากเพียรไม่
ท้อถอยมีสติและสมาธิที่มั่นคงกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นการประยุกต์
ตามหลักจิตตภาวนาและการใช้สติปัญญาที่เป็นตัวขับเคลื่อนการกระทำ
ของมนุษย์เราให้เห็นสภาพความเป็นจริงแล้วไม่ประมาทเท่าไรกันรู้ทันไว้
แก้รู้เท่าทันป้องกันในการแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมได้อย่างยั่งยืนและมี
ประสิทธิภาพเป็นการประยุกต์ตามหลักปัญญาภาวนาของพระพุทธเจ้า
ขวัญชัยภักโรชิตคำหลักพุทธธรรม

สัจจกาวานาการทำให้มนุษย์เรามีความอดทนมีวิริยะพากเพียรไม่ท้อถอยมีสติ
และสมาธิที่มั่นคงกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นการประยุกต์ตามหลัก
จิตตภาวนาการใช้สติปัญญาที่เป็นตัวขับเคลื่อนการกระทำของมนุษย์เราให้
เห็นสภาพความเป็นจริงแล้วไม่ประมาทเท่าไรกันรู้ทันไว้แก้รู้เท่าทัน
ป้องกันในการแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมได้อย่างยั่งยืนและมี
ประสิทธิภาพเป็นการประยุกต์ตามหลักปัญญาภาวนาคำสำคัญปัญหาล้าง
แวล้อมการแก้ไขหลักกาวานา 4 Abstract This article aims to solve
the problem of the environmental issue accordance with the
four developments which consist of physical development
moral development emotional development and intellectual
development The application is to know the problem that
causes harm to environment the problem causing harm to
physical side it is the increase of industrial growth that is the
part of destroying an environment severely and widely The
problem caused by human s action The problem is both
physical and mental and it also is included to intellectual
problem As for the environmental problems despite the
government agencies tried to solved them with a close control
by giving the offenders the punishment such as arresting the
offenders making regulations to create the framework and
creating the activities to encourage people to protect the
environment still they cannot solve the

กาวานาได้ซึ่งประกอบด้วยกายภาวนาสัจจกาวานาจิตตภาวนาและปัญญา
ภาวนาโดยการให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันเช่นการปลูกต้นไม้คัดแยก
ขยะใช้สอยอย่างประหยัดหรือนำกลับมาใช้ใหม่เป็นการประยุกต์ตามหลัก
กายภาวนาการก่อให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ให้มีความ
เสมอภาคยุติธรรมมีกฎหมายระเบียบหรือกติการ่วมกันเป็นการประยุกต์ตาม
หลักสัจจกาวานาการทำให้มนุษย์เรามีความอดทนมีวิริยะพากเพียรไม่
ท้อถอยมีสติและสมาธิที่มั่นคงกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นการประยุกต์
ตาม

การแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมตามหลักกาวานา 4 Solution to
Environmental Problems Based on the Principles of Bhavana 4
1 จันทรธรรมอินทร์เกิด Jundham Intheekred บุญเลิศโอรุส Boonlert
Otsu บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University
1Corresponding author email sky love189 hotmailcom
Received December 16 2020 Revised December 26 2020
Accepted December 26 2020 บทความย่อบทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์
เพื่อแนวทางการแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมตามหลักกาวานา 4 ประกอบด้วย
กายภาวนาสัจจกาวานาจิตตภาวนาและปัญญาภาวนาโดยการประยุกต์ให้เห็น
ปัญหาที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมปัญหาที่ก่ออันตรายด้านกายภาพ
ซึ่งเกิดจากความเติบโตของอุตสาหกรรมที่มีส่วนทำลายสิ่งแวดล้อมอย่าง
รุนแรงและเป็นวงกว้างปัญหาที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เป็นปัญหา
ทั้งทางกายและทางจิตใจรวมถึงปัญหาด้านปัญญาด้วยซึ่งปัญหาล้าง
แวล้อมนั้นแม้จะมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาแก้ปัญหาโดยการควบคุมอย่าง
ใกล้ชิดมีมาตรการลงโทษผู้กระทำผิดเช่นการจับผู้กระทำผิดการออกกฎ
ระเบียบเพื่อสร้างเป็นกรอบและการสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้คนรักษาสัง
แวดล้อมก็ตามก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมได้อย่างยั่งยืนและมี
ประสิทธิภาพการให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันเช่นการปลูกต้นไม้คัดแยก
ขยะใช้สอยอย่างประหยัดหรือนำกลับมาใช้ใหม่เป็นการประยุกต์ตามหลัก
กายภาวนาการก่อให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ให้มีความ
เสมอภาคยุติธรรมมีกฎหมายระเบียบหรือกติการ่วมกันเป็นการประยุกต์ตาม
หลักสัจจกาวานาการทำให้มนุษย์เรามีความอดทนมีวิริยะพากเพียร

ซึ่งเป็นแกนหลักในกระบวนการทำวิจัยตามขั้นตอนต่างๆดังนี้๑๑สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยการลงพื้นที่ไปพบกับชุมชนกลุ่มเป้าหมายมีการกำหนดวัตถุประสงค์และบอกถึงเป้าหมายในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในกิจกรรมการวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์ปูทะเล๑๒การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการเข้าสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่องได้แก่สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่๑

สัมพันธ์ของหมู่บ้านและคณะอุปกรณ์และวิธีดำเนินการการศึกษาข้อมูลทางด้านชุมชนคำจำกัดความชาวประมงคือประชาชนที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักและรวมถึงผู้ที่ทำประมงปูทะเลเป็นอาชีพรองชุมชนคือสังคมของตำบลวันยาวอำเภอเขาสงขเขตจังหวัดจันทบุรีซึ่งประกอบด้วยชาวบ้านชาวประมงและรวมถึงผู้ที่สนใจการเลี้ยงปูทะเลและผู้ที่มิอาชีพทำประมงด้านอื่นๆด้วยการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน Participatory Action Research PAR ในพื้นที่ทำการวิจัยตำบลวันยาวอำเภอเขาสงขเขตจังหวัดจันทบุรีโดยศึกษาเฉพาะเจาะจงต่อผู้ที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักคิดเป็น 90 ของผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นในพื้นที่เข้าร่วมศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลรวมทั้งการหาประเด็นปัญหาเชิงพัฒนาและเพื่อแก้ไขปัญหของชุมชนและให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่นขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 1 ระยะการเตรียมการวิจัย PreResearch Phase เป็นการสร้างความพร้อมให้กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นแกนหลักในกระบวนการทำวิจัยตามขั้นตอนต่างๆดังนี้ 11 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน Buildup Rapport เพื่อให้เป็นการเก็บข้อมูลศึกษาวิจัยเป็นไปตามกระบวนการต่างๆนักวิจัยต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีซึ่งต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนโดยการลงพื้นที่ไปพบกับชุมชนกลุ่มเป้าหมายมีการกำหนดวัตถุประสงค์และบอกถึงเป้าหมายในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในกิจกรรมการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรปูทะเล 12 การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการเข้าสู่ชุมชน Community

ดำเนินงานวิจัยเป็นการสร้างความพร้อมให้กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นแกนหลักในกระบวนการทำวิจัยตามขั้นตอนต่างๆดังนี้๑๑สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยการลงพื้นที่ไปพบกับชุมชนกลุ่มเป้าหมายมีการกำหนดวัตถุประสงค์และบอกถึงเป้าหมายในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในกิจกรรมการวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์ปูทะเล๑๒การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการเข้า

สัมพันธ์ของหมู่บ้านและคณะอุปกรณ์และวิธีดำเนินการการศึกษาข้อมูลทางด้านชุมชนคำจำกัดความชาวประมงคือประชาชนที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักและรวมถึงผู้ที่ทำประมงปูทะเลเป็นอาชีพรองชุมชนคือสังคมของตำบลวันยาวอำเภอเขาสงขเขตจังหวัดจันทบุรีซึ่งประกอบด้วยชาวบ้านชาวประมงและรวมถึงผู้ที่สนใจการเลี้ยงปูทะเลและผู้ที่มิอาชีพทำประมงด้านอื่นๆด้วยการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน Participatory Action Research PAR ในพื้นที่ทำการวิจัยตำบลวันยาวอำเภอเขาสงขเขตจังหวัดจันทบุรีโดยศึกษาเฉพาะเจาะจงต่อผู้ที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักคิดเป็น 90 ของผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นในพื้นที่เข้าร่วมศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลรวมทั้งการหาประเด็นปัญหาเชิงพัฒนาและเพื่อแก้ไขปัญหของชุมชนและให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่นขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 1 ระยะการเตรียมการวิจัย PreResearch Phase เป็นการสร้างความพร้อมให้กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นแกนหลักในกระบวนการทำวิจัยตามขั้นตอนต่างๆดังนี้ 11 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน Buildup Rapport เพื่อให้เป็นการเก็บข้อมูลศึกษาวิจัยเป็นไปตามกระบวนการต่างๆนักวิจัยต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีซึ่งต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนโดยการลงพื้นที่ไปพบกับชุมชนกลุ่มเป้าหมายมีการกำหนดวัตถุประสงค์และบอกถึงเป้าหมายในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในกิจกรรมการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรปูทะเล 12 การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการเข้าสู่ชุมชน Community

มีส่วนร่วม Participatory Action Research สามารถอธิบายกระบวนการวิจัยได้ดังตารางที่๓๑ตารางที่๓๑สรุปกระบวนการวิจัยการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์ปะการังเขียงพุทธบูรณาการในอำเภอเมืองระยองจังหวัดระยองระยะการดำเนินการผลลัพธ์ก่อนการดำเนินการวิจัย๑ลงพื้นที่พบกับชุมชนกลุ่มเป้าหมาย๒ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนที่เกี่ยวข้อง๑สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง๒การดำเนินงานวิจัยยังทฤษฎีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม๑การร่วมคิดโดยสัมภาษณ์

คือประชาชนที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักและรวมถึงผู้ที่ทำประมงปูทะเลเป็นอาชีพรองชุมชนคือสังคมของตำบลวันยาวอำเภอคลองขลุงจังหวัดจันทบุรีซึ่งประกอบด้วยชาวบ้านชาวประมงและรวมถึงผู้ที่สนใจการเลี้ยงปูทะเลและผู้ที่ทำอาชีพทำประมงด้านอื่นๆด้วยการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน Participatory Action Research PAR ในพื้นที่ทำการวิจัยตำบลวันยาวอำเภอคลองขลุงจังหวัดจันทบุรีโดยศึกษาเฉพาะเจาะจงต่อผู้ที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักคิดเป็น 90 ของผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นในพื้นที่เข้ามาร่วมศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลรวมทั้งการหาประเด็นปัญหาเชิงพัฒนาและเพื่อแก้ไขปัญหของชุมชนและให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่นขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 1 ระยะการเตรียมการวิจัย PreResearch Phase เป็นการสร้างความพร้อมให้กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นแกนหลักในกระบวนการทำวิจัยตามขั้นตอนต่างๆดังนี้ 11 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน Buildup Rapport เพื่อให้เป็นการเก็บข้อมูลศึกษาวิจัยเป็นไปตามกระบวนการต่างๆนักวิจัยต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีซึ่งต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนโดยการลงพื้นที่ไปพบกับชุมชนกลุ่มเป้าหมายมีการกำหนดวัตถุประสงค์และบอกถึงเป้าหมายในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในกิจกรรมการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรปูทะเล 12 การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการเข้าสู่ชุมชน Community Entering อย่างต่อเนื่องผู้วิจัยจะทำการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนซึ่งมีส่วนในการพัฒนาในการอนุรักษ์ทรัพยากร

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย๔๑การอนุรักษ์และเพาะพันธุ์ปะการังของชุมชนชาวประมงในพื้นที่อำเภอเมืองระยองจังหวัดระยองในระยะที่๑ก่อนการดำเนินงานวิจัยเป็นการสร้างความพร้อมให้กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นแกนหลักในกระบวนการทำวิจัยผู้วิจัยได้เข้าไปสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐและเครือข่ายชุมชนได้แก่สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่๑๑ระยองส่วนเครือข่ายชุมชนได้แก่วิสาหกิจชุมชนประมงเรือเล็ก

ชาวประมงคือประชาชนที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักและรวมถึงผู้ที่ทำประมงปูทะเลเป็นอาชีพรองชุมชนคือสังคมของตำบลวันยาวอำเภอคลองขลุงจังหวัดจันทบุรีซึ่งประกอบด้วยชาวบ้านชาวประมงและรวมถึงผู้ที่สนใจการเลี้ยงปูทะเลและผู้ที่ทำอาชีพทำประมงด้านอื่นๆด้วยการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน Participatory Action Research PAR ในพื้นที่ทำการวิจัยตำบลวันยาวอำเภอคลองขลุงจังหวัดจันทบุรีโดยศึกษาเฉพาะเจาะจงต่อผู้ที่มีอาชีพประมงปูทะเลเป็นหลักคิดเป็น 90 ของผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นในพื้นที่เข้ามาร่วมศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลรวมทั้งการหาประเด็นปัญหาเชิงพัฒนาและเพื่อแก้ไขปัญหของชุมชนและให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่นขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 1 ระยะการเตรียมการวิจัย PreResearch Phase เป็นการสร้างความพร้อมให้กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นแกนหลักในกระบวนการทำวิจัยตามขั้นตอนต่างๆดังนี้ 11 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน Buildup Rapport เพื่อให้เป็นการเก็บข้อมูลศึกษาวิจัยเป็นไปตามกระบวนการต่างๆนักวิจัยต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีซึ่งต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนโดยการลงพื้นที่ไปพบกับชุมชนกลุ่มเป้าหมายมีการกำหนดวัตถุประสงค์และบอกถึงเป้าหมายในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในกิจกรรมการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรปูทะเล 12 การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการเข้าสู่ชุมชน Community Entering อย่างต่อเนื่องผู้วิจัยจะทำการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและเครือข่ายชุมชนซึ่งมีส่วนในการพัฒนา

จัดเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดจนการประมงปูทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของปูทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่นการทำประมงที่มากเกินไปการทำลายพื้นที่ป่าชายเลนและการเสื่อมลงของคุณภาพน้ำชายฝั่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนารูปแบบวิธีการเลี้ยงในเชิง

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงกรณีศึกษาทรัพยากรปูทะเลเขตอำเภอขลุงจังหวัดจันทบุรี Participatory Action Research for Pattern Development of Restoration and Conservation in Fisheries Resource a Case Study of Scylla spp at Klung District Chanthaburi Province สัมพันธ์ทองหนูนุย์ 1 อำนวยวัฒนกรสิริ 2 ทวีเดช ไชยนาพพงษ์ 3 และสิทธิพัฒน์แผ้วฉ่ำ 4 Sampan Tongnunui1 Amnuay Wattanakornsiri2 Thaweedet Chainapong3 and Sittipat Phaewcham4 บทคัดย่อปูทะเลจัดเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดจนการประมงปูทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของปูทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่นการทำประมงที่มากเกินไปการทำลายพื้นที่ป่าชายเลนและการเสื่อมลงของคุณภาพน้ำชายฝั่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนารูปแบบวิธีการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปูชนิดนี้ในเชิงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับแนวการจัดการทรัพยากรปูทะเลโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยคือไม่จับปูไข่นอกกระดองไม่จับปูขนาดเล็กไม่ทำลายป่าชายเลนค่าสำคัญปูทะเลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน 1 อสาขาชีววิทยาเชิงอนุรักษ์มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตกาญจนบุรี 71150 2 ผศ ดรสาขาวิชา

เศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปูทะเลในเชิงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับแนวการจัดการทรัพยากรปูทะเลโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยคือไม่จับปูไข่นอกกระดองไม่จับปูขนาดเล็กและไม่ทำลายป่าชายเลน๕และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกพลทองแก้วไต่วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำในทะเลสาบ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงกรณีศึกษาทรัพยากรปูทะเลเขตอำเภอขลุงจังหวัดจันทบุรี Participatory Action Research for Pattern Development of Restoration and Conservation in Fisheries Resource a Case Study of Scylla spp at Klung District Chanthaburi Province สัมพันธ์ทองหนูนุย์ 1 อำนวยวัฒนกรสิริ 2 ทวีเดช ไชยนาพพงษ์ 3 และสิทธิพัฒน์แผ้วฉ่ำ 4 Sampan Tongnunui1 Amnuay Wattanakornsiri2 Thaweedet Chainapong3 and Sittipat Phaewcham4 บทคัดย่อปูทะเลจัดเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดจนการประมงปูทะเลยังเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในเขตภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนประชากรและความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งธรรมชาติของปูทะเลได้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่นการทำประมงที่มากเกินไปการทำลายพื้นที่ป่าชายเลนและการเสื่อมลงของคุณภาพน้ำชายฝั่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นหนักถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและการพัฒนารูปแบบวิธีการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยการประยุกต์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปูชนิดนี้ในเชิงเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับแนวการจัดการทรัพยากรปูทะเลโดยชุมชนในพื้นที่วิจัยคือไม่จับปูไข่นอกกระดองไม่จับปูขนาดเล็กไม่ทำลายป่าชายเลนค่าสำคัญปูทะเลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน 1 อสาขาชีววิทยาเชิงอนุรักษ์มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตกาญจนบุรี 71150 2 ผศ ดรสาขาวิชา

เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำให้มีความสวยงามและพัฒนาให้มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอนาคต๖และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคิพรละม้ายไฉนวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชนอำเภอบางพลีจังหวัดนครนายกผลการวิจัยพบว่าผลการศึกษาพื้นที่ต้นแบบพบกระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน๙ขั้นตอนโดยแบ่งกระบวนการได้เป็น๓ขั้นได้แก่๓ขั้นการเริ่มต้นอย่างมีพลังประกอบด้วยรวมคนที่มี

4 และเน้นถุณญเคลิม 5 บทคัดย่อการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหากระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชนจากพื้นที่ต้นแบบที่มีการพัฒนานักวิจัยชุมชนหรือใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาของชุมชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชนอำเภอปากพลีจังหวัดนครนายกผู้วิจัยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพในการศึกษาโดยทางการศึกษาพื้นที่ต้นแบบทั้งพื้นที่ปฐมภูมิคือตำบลแพรกหนามแดงอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามเก็บข้อมูลด้วยวิธีการการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากมุมมองของผู้พัฒนานักวิจัยชุมชนและนักวิจัยท้องถิ่นในชุมชนและพื้นที่ทุติยภูมิคือศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการศึกษาพบกระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน 9 ขั้นตอนโดยแบ่งกระบวนการได้เป็น 3 ขั้นได้แก่ 1 ขั้นการเริ่มต้นอย่างมีพลัง 2 ขั้นการลงมือทอย่างสร้างสรรค์และ 3 ขั้นการสังเคราะห์ผลและส่งต่อผลจากกระบวนการสามารถพัฒนานักวิจัยชุมชนได้ทั้งในระดับบุคคลและชุมชนและยังใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชนในพื้นที่อำเภอปากพลีจังหวัดนครนายกนอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนหรือกำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในชุมชนตามบริบทที่สำคัญนักวิจัยชุมชนศักยภาพนักวิจัยชุมชนกระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน 1 บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาณัพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2 นิสิตปริญญาเอก

ผลและ๔ไม่ทำโดยลำพังค้นหาเครือข่าย๗และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของครองคนบำรุงเวชไฉนวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเพลินในงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไป

มากใน 3 อันดับแรกพบว่าด้านที่มีมัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุดคือการแนะแนวการศึกษาของลงมาได้แก่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนตามลำดับส่วนที่มีมัชฌิมเลขคณิตต่ำที่สุดคือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสมกิตบุญยะโพธิ์ไต้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 11 ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านเมื่อแยกพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษาขนาดเล็กกลางและใหญ่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดกลางมีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้านสถานศึกษาขนาดเล็กมีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 7 ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้านสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรยุทธแสงสิริวัฒน์ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้แก่ด้านความยึดมั่นผูกพันด้านการไว้วางใจกันด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและด้านตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันประสิทธิผลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้แก่ด้านการรักษาแบบแผนวัฒนธรรมด้านความสามารถในการปรับตัวด้านความสามารถในการบูรณาการและด้านความสามารถในการบรรลุ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
สร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชนอำเภอบางพลีจังหวัดนครนายกปริญญาดุษฎีบัณฑิตสาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ๒๕๖๑๘ครองคนบำรงเวชการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเพลินในงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร๒๕๖๖	ราชภัฏสกลนคร 2550 สุชาติเสนาสีความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 2553 Best John W Research in Education New York Prentice 1970 Dubrin Andrew J Essentials of Management 9th ed Mason SouthWestern Cengage Learning 2011 Krejcie and Morgan อ้างถึงในพวงรัตน์ทวีรัตน์วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2543 เอกสารอ้างอิงเคบลิ้งชาร์ตผู้นำเหนือระดับด้วยวิสัยทัศน์เหนืออนาคตแปลจาก Leading at a Higher Level แปลโดยดวงทองสรประเสริฐกรุงเทพดีเอ็มจี 2550 ฉันทนาภุมมาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการวางแผนอาคารสถานที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร 2552 ดำรงรอดสินทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษา
พัฒนาภาวะผู้นำของพระสงฆ์๔ด้านตามหลักทศพิธราชธรรมตามวิสัยทัศน์เชี่ยวชาญปฏิบัติมีมนุษย์สัมพันธ์ที่เด่นชัด๙และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาวันนะชัยชยวฑฒโนได้วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดหนองคายผลการวิจัยพบว่า๑การศึกษภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดหนองคายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน๒การศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้างวารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์ 1 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดหนองคาย THE GUIDELINES FOR LEADERSHIP DEVELOPMENT ACCORDING TO THE DUTIYAPAPANIK SUTTA OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL ADMINISTRATORS IN NONG KHAI PROVINCE พระมหาวันนะชัยชยวฑฒโนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยราชวิทยาลัยสงฆ์เลย Phra Maha Watthanachai Jayavaddhano Mahachulalongkornrajavidyalaya University Loei Buddhist College Corresponding Author E-mail: chatchanee456@gmail.comบทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1)ภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดหนองคาย 2)วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดหนองคาย 3)แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดหนองคายเป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธีคือการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วยการแจกแบบสอบถามจำนวน 182 รูป/คนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายและการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย 1)วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและ 2)การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 15 รูป/คนผลการวิจัยพบว่า 1)การศึกษภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดหนองคายพบว่าโดยภาพเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2)การศึกษวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม

ของจิราภรณ์ไถ่เจนสุพรรณวรรณวีรบุญคุ้มและคณิตเขียววิชัยได้วิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงกรณี ศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมของ ชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีแบ่งเป็น ๔ ประเภทคือ ๑.มรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่ง แวดล้อม ๒.อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ได้แก่ การแต่งกายและ ภาษา ๓.ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ชนบธรรมเนียมประเพณี อาหารท้องถิ่นสมุนไพรรักษาโรคสาธารณสุขแบบดั้งเดิม ศิลปะการดนตรี และการละเล่นศิลป์

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2563 จิราภรณ์ไถ่เจนสุพรรณ 84 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงกรณีศึกษา กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงจังหวัด ราชบุรี จิราภรณ์ไถ่เจนสุพรรณ 1 วรรณวีรบุญคุ้ม 2 คณิตเขียววิชัย 3 บทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาวัฒนธรรมและการ เปลี่ยนแปลงของชุมชนกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี 2 สร้างกิจกรรมส่งเสริมการ อนุรักษ์ทางวัฒนธรรมของกะเหรี่ยงโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กะเหรี่ยงอำเภอบ้านคาจังหวัดราชบุรีใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธี การสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ เนื้อหาผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ 1 มรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุและ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม 2 อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ได้แก่ การ แต่งกายและภาษา 3 ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ชนบธรรมเนียมประเพณีอาหารท้องถิ่นสมุนไพรรักษาโรคสาธารณสุขแบบ ดั้งเดิม ศิลปะการดนตรีและการละเล่นศิลป์ หัตถกรรมและการทำมาหากิน 4 สิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย โดยพบการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ ส่งผลต่อวิถีชีวิตทั้งหมด 8 ด้านคือ 1 การแต่งกาย 2 ที่อยู่อาศัย 3 การทำ มาหากิน 4 ภาษา 5 อาหาร 6 ประเพณีและพิธีกรรม 7 การรักษาโรคและ 8 ดนตรีกะเหรี่ยง ผลจากการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม กะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีพบว่า มี 5 กิจกรรมได้แก่ 1 กิจกรรมจัดทำคู่มือดนตรี กะเหรี่ยง 2 กิจกรรมจัดทำคู่มือสมุนไพรกะเหรี่ยง 3 กิจกรรมจัดทำคู่มือ ภาษากะเหรี่ยง 4 การสร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี 5 การสืบทอดประเพณีกินข้าวห่อโดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้กิจกรรมการอนุรักษ์ วัฒนธรรมกะเหรี่ยงประสบ

หัตถกรรมและการทำมาหากิน ๔ สิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย โดยพบ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตทั้งหมด ๘ ด้านคือ ๑ การ แต่งกาย ๒ ที่อยู่อาศัย ๓ การทำมาหากิน ๔ ภาษา ๕ อาหาร ประเพณีและ พิธีกรรม ๗ การรักษาโรคและ ๘ ดนตรีกะเหรี่ยง ผลจากการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีพบว่า มี ๕ กิจกรรมได้แก่ ๑ กิจกรรมจัดทำคู่มือดนตรีกะเหรี่ยง ๒ กิจกรรมจัดทำคู่มือสมุนไพร กะเหรี่ยง ๓ กิจกรรมจัดทำคู่มือภาษากะเหรี่ยง ๔ การ

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2563 จิราภรณ์ไถ่เจนสุพรรณ 84 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงกรณีศึกษา กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงจังหวัด ราชบุรี จิราภรณ์ไถ่เจนสุพรรณ 1 วรรณวีรบุญคุ้ม 2 คณิตเขียววิชัย 3 บทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาวัฒนธรรมและการ เปลี่ยนแปลงของชุมชนกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี 2 สร้างกิจกรรมส่งเสริมการ อนุรักษ์ทางวัฒนธรรมของกะเหรี่ยงโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กะเหรี่ยงอำเภอบ้านคาจังหวัดราชบุรีใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธี การสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ เนื้อหาผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ 1 มรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุและ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม 2 อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ได้แก่ การ แต่งกายและภาษา 3 ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ชนบธรรมเนียมประเพณีอาหารท้องถิ่นสมุนไพรรักษาโรคสาธารณสุขแบบ ดั้งเดิม ศิลปะการดนตรีและการละเล่นศิลป์ หัตถกรรมและการทำมาหากิน 4 สิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย โดยพบการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ ส่งผลต่อวิถีชีวิตทั้งหมด 8 ด้านคือ 1 การแต่งกาย 2 ที่อยู่อาศัย 3 การทำ มาหากิน 4 ภาษา 5 อาหาร 6 ประเพณีและพิธีกรรม 7 การรักษาโรคและ 8 ดนตรีกะเหรี่ยง ผลจากการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม กะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรีพบว่า มี 5 กิจกรรมได้แก่ 1

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
สร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี๕การสืบทอดประเพณีกินข้าวห่อโดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงประสบความสำเร็จประกอบด้วย๑ผู้นำที่ดี๒สมาชิกในชุมชนเข้มแข็ง๓เครือข่ายหน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน๔ชุมชนมีฐานทุนทางวัฒนธรรมที่ดี๕จิตสำนึกความเป็นชาติพันธุ์กะเหรี่ยง๑๔จากการอภิปรายผลจะเห็นได้ว่าการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักทฤษฎีปานิกลสูตรมีความสำคัญสามารถนำมาบูรณาการกับทั้งเชิงการบริหารการศึกษา	กิจกรรมจัดทำคู่มือภาษากะเหรี่ยง 4 การสร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี 5 การสืบทอดประเพณีกินข้าวห่อโดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงประสบความสำเร็จประกอบด้วย 1 ผู้นำที่ดี 2 สมาชิกในชุมชนเข้มแข็ง 3 เครือข่ายหน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน 4 ชุมชนมีฐานทุนทางวัฒนธรรมที่ดี 5 จิตสำนึกความเป็นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงค่าสำคัญการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการอนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยงกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง 1 นักศึกษาปริญญาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร อีเมล jjira 279ccp hotmailcom 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดรคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร 3 ศาสตราจารย์ดรคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรวันที่รับบทความ 06 05 2563 วันที่ไขบทความ 29 05 2563 วันตอบรับบทความ 01 06 2563 Dhonburi Rajabhat University Journal Volume 14 Issue 2 JulyDecember 2020 Jiraporn Kanchanasuphan 85 1 Graduate Student Doctor of Philosophy Development Studies Program Silpakorn University email jjira 279ccp hotmailcom 2 Assistant Professor Faculty of Education Silpakorn University 3 Professor Faculty of Education Silpakorn University Participatory Action Research for the Conservation of Sustainable Karen Culture a Case Study of the Karen Ethnic Group in Ratchaburi Province Jiraporn Kanchanasuphan1 Wannawee Boonkoun2 Kanit Kheovichai3 Abstract The purposes of this research were to 1 study the cultures and changes of the